

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 10 hal., pocztą 16 hal. — Biura Redakcyi i Administracyi ulica Czarnieckiego 1. 12. — Ekspedycja niemożna w Agencji dzienników St. Sokolowskiego. Pasaż Hausmanna 1. 9. — Listy należy frankować.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Telefon Redakcyi nr. 88.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 32 K., półrocznie 16 K., kwartalnie 8 K., miesięcznie 2 K. 70 h. — W miejscu: rocznie 24 K., półrocznie 12 K., kwartalnie 6 K., miesięcznie 2 K. — Prenumerata zagraniczna: W Niemczech 3 K. 20 h. miesięcznie. We wszystkich innych państwach 3 K. 80 h. miesięcznie.

„Przewodnik naukowy i literacki“ dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej“, otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie i miesięczni za dopłatą pierwsi i K. 50 h., drudzy 60 h. „Przewodnik“ prenumerowany osobno kosztuje 8 K.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 14 hal. kilkorazowe po 12 hal. od miejsca i wiersza miarą petytową, ogłoszenia zaś tabelaryczne i liczbowe po 20 hal. od jednego wiersza miary petytowej.

Ogłoszenia osób i zakładów prywatnych przyjmuje wyłącznie Agencja dzienników Sokolowskiego we Lwowie Pasaż Hausmanna 1. 9.; we Francji w Paryżu wyłącznie Agencja pana Adama, 38 Rue de Varenne.

CZEŚĆ URZĘDOWA

C. k. Dyrekcya poczt i telegrafów przeniosła kontrolorów pocztowych: Aleksandra Orłowskiego z Krakowa i Jakóba Orlińskiego z Buczacza do Lwowa.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 13 sierpnia.

Przyjęta z wielkiem zaniepokojeniem w kołach agraryuszów niemieckich wiadomość o odwiecie rosyjskim z powodu nowej niemieckiej taryfy cłowej, a to odwiecie w formie zamknięcia granicy rosyjskiej dla robotników rolnych z Królestwa Polskiego, udających się na robotę do sąsiedniego cesarstwa, nie jest, jak zapewnia wychodząca w stolicy caratu „Petersb. Ztg.“, autentyczną. Organ ten jednakże przyznaje, iż rząd petersburski zajęty jest od dłuższego czasu badaniem kwestyi wychodźstwa z Rosyi do Prus i zgromadził już w tej mierze obszerny materiał, tylko, że te badania nie stoją w żadnym rzeczowym związku z ogłoszeniem projektu niemieckiej taryfy cłowej. Z dalszej rewelacyi wzmiankowanego organu wynika, że w memoryale przygotowanym przez rosyjski urząd spraw zagranicznych wypowiedziano nagłą potrzebę powstrzymania wychodźstwa z Rosyi do Prus już z tego względu, że Rosya nie ma nadmiar sił roboczych, a niemniej dla tego, iż jak się okazuje z otrzymanych od konsułów rosyjskich w Prusach sprawozdań, robotnicy zagraniczni, mianowicie Polacy są w sposób oburzający wyzyskiwani i krzywdzeni przez zajmujących ich do pracy przedsiębiorców.

Z tego zdaje się wynikać, że w petersburskich kołach decydujących dojrzewa projekt, jeżeli już nie bezwarunkowego zakazu wychodźstwa robotników do Prus, to daleko idącego ograniczenia tej emigracyi. „Rząd ros-

syjski — pisze z tego powodu *Voss. Ztg.* — wie dobrze, gdzie nasza pięta Achillesowa. We wschodnich prowincjach Prus stoją pustką tysiące i tysiące mieszkań robotniczych, w skutek czego tamtejsza wielka posiadłość może egzystować tylko z pomocą robotnika zagranicznego. Jasnym jest jak na dłoni, co czekałoby agraryuszów, gdyby zatamowany został przyływ robotników z państwa rosyjskiego. Na coby się zdały wszystkie podwyższenia ceł na zboże, skoroby pola stały odłogiem lub właściciel majątku nie mógł w porę zwięź swojej krescencyi do stodoły?”

Prasa rosyjska prawie jednomyślnie wyraża zdanie, iż zamknięcie granicy, względnie ograniczenie wychodźstwa robotników byłoby najwłaściwszą odpowiedzią na projekt niemieckiej taryfy cłowej. Projekt ten zresztą — pisze organ ministra Wittego — wywołał ogromne zdumienie nie tylko w samej Rosyi. Gdyby projekt w tej formie, w jakiej został ogłoszony miał się stać prawem, byłoby to po prostu wypowiedzenie wojny cłowej nie tylko Rosyi i Stanom Zjednoczonym Ameryki północnej ale także, Austro-Węgrom i Włochom. Trudno przypuścić, aby Niemcy teraz właśnie, w obec zawiłań i nieokreślonego stanu ich stosunków politycznych, niemniej potrzeby ogromnego rynku dla zbytu swych produktów, odważyły się na taki hazard w swojej polityce handlowej. Nie ulega wątpliwości, że nowa taryfa niemiecka mogłaby przynieść wielką szkodę Rosyi, lecz z drugiej strony wysokie cło od dowożonego zboża, bez względu na to, skąd je dowożą, może tylko nieznacznie zmniejszyć jego dowóz do Niemiec i większą część kontrybucyi celnej będzie musiał zapłacić sam konsument niemiecki.

„Być może — pisze dalej ten dziennik — że nowy projekt niemiecki i „pospieszny“ sposób jego ogłoszenia są tylko manewrem dyplomatycznym dla zjednania sobie serc agraryuszów, których przychylność jest szczególnie potrzebna rządowi niemieckiemu do pomysłnego ukończenia najbliższej kampanii parlamentarnej. Zmienić odpowiednio projekt nie będzie zapóźno i w przyszłości, skoro okaże się on nieprzewidywaną przeszkodą dla odnowienia traktatów handlowych. — Przypuszczać też należy, że w parlamencie gdzie przedewszystkiem stanie na porządku dziennym projekt budowy kanału, a potem dopiero

zaczną się rozprawy o taryfie cłowej, taryfa ta ulegnie daleko idącym zmianom, w żadnym zaś razie nie uzyska tak, jak jest, potrzebnej większości.

„W obec atoli ogłoszenia groźnego projektu cłowego Rosya powinna czuwać i poważnie się przygotowywać na wszelkie wypadki. Ministerstwo skarbu uważnie śledzi stan rzeczy i okaże się z pewnością przygotowane nawet do wojny cłowej z Niemcami, gdyby ona wybuchła; przytem wszystkiemi jednak rzeczami jest niezbędna, aby na taki wypadek było przygotowane i całe społeczeństwo rosyjskie, aby rolnik rosyjski miał pewność, że nie powiniem się lękać pogroźek ze strony zagranicznych spóżywców jego produktów. Konieczną jest tedy rzecz, aby także bardziej zainteresowane warstwy społeczeństwa same poważnie zajęły się wyszukaniem środków dla zabezpieczenia się od następstw możliwych zmian w stosunkach handlowych i aby zawczasu były powiadomione o zarządzeniach ministerstwa skarbu. Choćby wojna cłowa była jaknajbardziej rujnującą dla Niemiec, w każdym razie i Rosyi nie przyniosłaby nic dobrego, gdyż zboże trzebaby było sprzedawać po cenie znacznie niższej, a narzędzia produkcyi nabywać po znacznie wyższej cenie.“

Z c. k. krajowej Rady szkolnej.

C. k. Rada szkolna krajowa uchwaliła na posiedzeniu z d. 10 sierpnia 1901:

zatwierdzić: dr. Tadeusza Troskolanńskiego, rzeczywistego nauczyciela w c. k. gimnazjum w Samborze, w zawodzie nauczycielskim i nadała mu tytuł profesora; zamianować następujących kandydatów stanu nauczycielskiego zastępcami nauczycieli: Franciszka Nowostawskiego w c. k. III. gimnazjum we Lwowie, Andrzeja Wondasia w c. k. V. gimnazjum we Lwowie, Zdzisława Kultysa w c. k. III. gimnazjum we Lwowie, Stanisława Ludkiewicza w c. k. IV. gimnazjum we Lwowie;

wyrazić: ks. Adolfowi Albinowi, proboszczowi w Szczawnicy, uznanie za niezwykłą gorliwość w zajmowaniu się sprawami szkolnymi i szczególną życzliwość dla nauczy-

cieli szkół ludowych; Konstaneyi Łopuszańskiej, dyrektorze szkoły wydziałowej żeńskiej w Samborze, przy sposobności przeniesienia jej na własną prośbę w stały stan spoczynku, uznanie za długoletnią gorliwą pracę w zawodzie nauczycielskim;

zatwierdzić: wybór dr. Józefa Czeszera na reprezentanta religii izraelskiej do c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej we Lwowie;

zamianować w szkołach ludowych: Ignacego Łukaszkiewicza nauczycielem kierującym 5-klasowej szkoły mieszanej w Kolbuszowej; Tytusa Soleckiego nauczycielem starszym 5-klasowej szkoły męskiej w Komarnie; Karola Frączkiewicza nauczycielem starszym 3-klasowej szkoły w Szczakowej „na Piasku“; Jana Słowika nauczycielem starszym 4-klasowej szkoły męskiej w Jaworznie.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała w szkołach ludowych: Szymona Koczyrkiewicza nauczycielem kierującym i Franciszka Pacułę nauczycielem młodszym 4-kl. szkoły męskiej na „Garbarzach“ w Przemyślu, Eugeniusza Parypę nauczycielem starszym 3-kl. szkoły w Wełdźrzu, Jana Andersa nauczycielem starszym 4-kl. szkoły w Bieżanowie, Józefa Boryczkę nauczycielem kierującym 5-kl. szkoły w Dukli, Władysława Szymoniaka nauczycielem kierującym 4-kl. szkoły w Jadownikach, Bazylego Tuza nauczycielem młodszym 5-kl. szkoły męskiej w Rymanowie, Wacława Zajackowskiego nauczycielem kierującym 4-klasowej szkoły w Zwierzyńcu;

Nauczycielami kierującymi szkół 2-klasowych: Pawła Czaczkę w Jaryczowie Starym, Grzegorza Hałajkę w Trybuchowcach, Józefa Wilkoszewskiego w Krecchowcach, Zenona Grzyckiego w Dołhem, Jana Odzieżyńskiego w Kluczowie Wielkim, Jana Dolinłę w Brodkach, Franciszka Piroga w Soninie, Wincentego Bereźnickiego w Nowicy, Macieja Lenarta w Siedleu, Ignacego Dudka w Jeleniu;

Nauczycielkami młodszymi szkół 2-klasowych: Helenę Wesselównę w Staremieście, Albertynę Nalepiankę w Bieżdziejcu, Elżbietę Kulikównę w Żyrawce, Joannę Buczównę w Czerminie, Karolinę Łukasiewicównę w Przecławiu, Katarzynę Wileczyńską w Chełmku, Karolinę Lenartową w Siedleu.

Nauczycielami i nauczycielkami szkół 1-klasowych: Eugeniusza Hrycynę w Stopczanowie, Paulinę Rogalską w Strymbie, Maryę

MOJA PANI.

(Ciąg dalszy).

Opanowała mnie taka złość, że rzuciłem koszyk na podwórze a z całą przyjemnością patrzyłem się, jak dzieci rozdrapały cukierki między siebie. Potem napisałem do niej list, nie jeden, ale dziesięć, a każdy niemądrejszy od poprzedzającego. Zmąsły mi się mięszaly...

W końcu ochłonąłem i spokojnie rozważyłem sytuację. Po rozwadze zdawało mi się, że moje szanse są niezłe. Przyszedłem do wniosku, że nie jestem jej obojętny, ale, że ona myśli, że ja ją bałamucę, że mi się flirtu zachciewa. Moje drogie dziecko! Moja ukochana Jenny!

Napiłem się kilka szklanek wody, pocałowałem kilkanaście razy jej fotografię i zdecydowany byłem na wszystko. Albo-albo, niech się ta niepewność skończy...

Zrozumiałem w tej chwili dopiero, jak bardzo ją kocham... całą potęgą pierwszej miłości...

Zastałem ją przy robocie. Dała mi znak, bym był cicho i matki nie zbudził i wskazała mi krzesło.

— Dostałem przed chwilą bilet pani... Jenny nie mogła się wstrzymać od śmiechu.

— Widziałam jak cukierki leciały na podwórze. Czy pan ma co do zarzucenia memu biletowi?

— Tak, odrzekłem — bardzo wiele, ale w krótkich słowach.

Jenny widziała, że stanowcza chwila nadeszła... głos i ręce nerwowo mi drżały. Ale zebrałem całą się i po cichu lecz donośnie przemówiłem:

— Pani jesteś w błędzie, panno Jenny. Nie zamierzałem nigdy flirtować z panią; ja będę najszczęśliwszy, gdy pani zechcesz zostać moją żoną.

— Z kim ty tam rozmawiasz, Jenny? zawołała matka z drugiego pokoju.

Jenny wstała, spoglądając na mnie swymi ogromnymi oczyma, tak jasno, tak serdecznie, wzięła mnie za rękę, zaprowadziła do matki i drżącym głosem, wskazując na mnie, wyrzekła:

— Mamo, to mój narzeczony.
I z płaczem rzuciła się matce na szyję...

Na drugi dzień — była to niedziela — ułożyliśmy sobie plan dalekiej wycieczki za miasto, nad morze.

Przyjechałem wprost ze szpitala po panię, ale matka nie czuła się zdrową i wyprawiła nas samych.

— Jedźcie sami, jedźcie, mówiła, jej tak bardzo potrzeba świeżego powietrza. Wracajcie tylko wczesnie, czekam was z kolacją.

Siedliśmy do kabu, który nas zawiózł na dworzec; kupiłem bilety i kwiaty i za chwilę pociąg ruszył.

W wagonie było kilka zaledwie osób, a i te wysiadły na pobliskich stacyach tak, że zostaliśmy wkrótce sami...

Dawna nieśmiałość opuściła mnie zupełnie. Siadłem naprzeciw Jenny i wpatrywałem się w nią jak ten, który widzi przed sobą wszystko czego pragnął, swój świat cały, swoje szczęście... A ona, pod wpływem mego wzroku, to bladła, to czerwieniała, to zakrywała twarz kwiatami, to znów pozwalała swym oczom patrzeć na mnie tak serdecznie, tak uroczym, że uchwyciłem jej rękę, ucałowałem je i szepnąłem:

— Tak mi dobrze...

Jenny oddała mi uścisk, przymknęła oczy, jak gdyby światła widzieć nie chciała i zaledwie dosłyszalnym głosem wyszeptala:

— Bardzo dobrze...

Siedzieliśmy tak we dwoje, trzymając się za ręce, gdy nagle doznałem takiego uczucia, jak gdyby pociąg szedł prędzej niż zwykle. Wagony trzęsły się, szyby brzęczały, oczywiście działo się w pociągu coś niezwykłego. Niechęć alarmować Jenny niepotrzebnie, wyszedłem na platformę i przeszedłem do drugiego wagonu, gdzie spotkałem konduktora biegnącego naprzeciw mnie.

Był błąd jak ściana i trząść się jak w febrze...

— Panie, zawołał, stało się nieszczęście...

— Cóż takiego? zapytałem.

— Hamulce przy maszynie zepsuły się...

— To hamulce wagonu! zawołałem.

— Próbuje odrzekać, ale hamulce pękają.

Dreszcz mie przeszedł.

— Czy daleko do stacyi? zapytałem.

— Za kilka minut tam będziemy, brzmiała odpowiedź.

— Czy wtędy będziemy uratowani? zapytałem dalej.

— Jeżeli stacya jest wolna, będziemy uratowani, odrzekł zapytany, gdyż zanim dojedziemy do stacyi następnej, para z maszyny ujdzie. Ale jeżeli sygnał przed stacyą wskazywać będzie na: „Stać“, a my pociągu wstrzymać nie zdołamy, wtędy jesteśmy zgubieni... wpadniemy na inny pociąg...

Nogi się podemną zatrzęsły...

W tej chwili maszynista wypuścił parę ze wszystkich wentylów i z gwizdawką, która piszczała tak przeraźliwie, jak gdyby ta maszyna wiedziała co ją czeka... jak gdyby rozumiała, że wiedzie nas w nieszczęście, że śmierć nam niesie...

Wróciłem, a raczej wpadłem do naszego wagonu, jak szalony, a musiałem wyglądać strasznie, gdyż Jenny, zobaczwszy mnie zawołała:

— Co panu?...

Nie mogłem wydobyć głosu z siebie i nie chciałem jej powiedzieć całej prawdy. Ale nie było czasu do stracenia.

— Musimy wyskoczyć z wagonu... zdołałem wypowiedzieć, grozi nam zderzenie...

— Wieg skaczmy! zawołała Jenny, chwyciła mnie kuczowo za ramię i wyszliśmy na platformę...

Pociąg pędził całą siłą pary po wysokim wale...

Kawecką w Piekarach, Stanisławę Michalczykównę w Sanoczku, Helenę Szujską w Kamiennej, Michalinę Bąbkównę w Ożannie, Franciszkę Pieniążką w Dornbachu, Włodzimierza Lesniakowskiego w Pławiu „na Brynówce“, Maryę Bielczykową w Chromoborze, Aleksandrę Dudową w Boryczówce, Antoniego Folwarcznego w Rozborzu, Teklę Fedynównę w Mraźnicy, Ludwikę Króla w Grochowie, Zygmunta Chodańskiego w Dulczy Małej, Jana Krupę w Sądkowej Górze, Jana Stefana w Tuszowie Narodowym, Jakóba Pieńczaka w Nienadówce, Janinę Krasucką w Morańcach, Józefę Gilewicza w Zawadowie, Eugenię Iwanecową w Moszezenicy, Amalię Kleefeldównę w Woli Czarnokonieckiej, Stanisławę Hauptmanównę w Worochnie;

przenieść: Anielę Jankowską, nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Stopnicach królewskich na równorzędną posadę do szkoły w Niedźwiedziu, Bronisławę Stefańską, nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Raciborsku na równorzędną posadę do szkoły w Brzegach, Karola Gajewskiego, nauczyciela starszego 4-klasowej szkoły w Łobzowie na równorzędną posadę do 5-klasowej szkoły w Czarnej Wsi; Wandę Konopnicką, nauczycielkę starszą 5-klasowej szkoły żeńskiej w Radziechowie, na równorzędną posadę do 5-kl. szkoły żeńskiej w Łanucie; Walentego Latochę, nauczyciela młodszego 4-klasowej szkoły w Czehowie na równorzędną posadę do 2-klasowej szkoły w Kasince małej; Mikołaja Zankiewicza, nauczyciela jednoklasowej szkoły w Hanusowcach, na równorzędną posadę do szkoły w Zaberezu; Franciszka Kuraszewskiego, nauczyciela 1-klasowej szkoły w Szaflarach do 1-klasowej szkoły w Zaskalu, a Józefa Szaflarskiego z Zaskala do Szaflar;

zorganizować: 1-klasową szkołę w Szparowcach okręgu kołomyjskiego; 1-klasową szkołę w Chlebowicach wielkich „na Hori-szu“ w okręgu bobreckim; 1-klasową szkołę w Niniowie dolnym okręgu dolińskiego; wyłączyć: gminę Chełm okręgu bocheńskiego z zakresu szkolnego w Siedleu; gminę Olszowice okręgu wielickiego z zakresu szkolnego w Sieprawiu; gminę Słona okręgu brzeskiego z zakresu szkolnego w Bieśniku i zorganizować osobną 1-kl. szkołę w Słonej;

przekształcić: 6-klasową szkołę męską w Brodach na 3-klasową szkołę wydziałową męską połączoną z 4-klasową szkołą ludową pospolitą; 6-klasową szkołę męską w Sniatynie na 3-klasową wydziałową połączoną z 4-klasową pospolitą; 4-klasową szkołę mieszaną w Perebińsku okręgu dolińskiego na 4-klasową męską i 4-klasową żeńską; 4-klasową szkołę mieszaną w Mikołajowie okręgu żydaczowskiego na 5-klasową mieszaną; 5-klasową szkołę męską i 5-kl. szkołę żeńską w Kutach okręgu kosowskiego na 6-klasową szkołę męską i 6-klasową szkołę żeńską; 3-klasową szkołę mieszaną w Bukowsku okręgu sanockiego na 4-klasową; 4-klasową szkołę mieszaną w Kańczudzie okręgu przeworskiego na 5-klasową mieszaną; 4-klasową szkołę mieszaną w Strzyżowie na 5-klasową mieszaną.

Jednoklasowe szkoły ludowe na 2-klasowe: w Borowej okręgu mieleckiego; w Żarnówce okręgu myślenickiego; w Rosochaczku okręgu czortkowskiego; w Jawiszowicach okręgu bialskiego; w Olchowcach okręgu sanockiego; w Orzechowcu okręgu skałackiego; w Rączynie okręgu jarosławskiego.

Brzegi wału po obu stronach były kamieniste a gdzie niedzie wystawały wielkie bryły, ostro zakończone.... Tor był tak wązki, że leżały na nim tylko pojedyncze szyny....

Myśl skoku podczas tej jazdy piekielnej była tak straszna, że Jenny, zasłoniła sobie mimowoli oczy i cofnęła się do wagonu.... Siły zaczęły ją opuszczać....

— Moja droga Jenny!... zawołałem i objąłem ją w ramiona, a ona w spazmatycznym płaczu osunęła się na mnie.

Nagle krzyknąłem, a krzyk mój był zapewne podobny do krzyku zwierzęcia ranionego śmiertelnie. Minęliśmy słup dystansowy przed stacją, który wskazywał na: „Stać“!

— Jenny.... chodźmy.... skaczymy!... za chwilę wpadniemy na pociąg!... zderzenie być musi....

A ona z oczyma też pełnymi, w szalanej, jakby przedśmiertnej trwodze, zwróciła swą twarz do mnie, nastawiła mi usta do pocałunku i szepnęła:

— Bądź zdrow. Ja cię tak kocham Tomi.... Ratuj mnie!...

I zemdlała.

— Ratunku! Pomocy! — krzyknąłem, jak gdyby ktoś mógł mi przynieść ratunek w tej strasznej chwili.

Chwyliłem Jenny na ręce — otworzyłem drzwi, zeszedłem na schodki wagonu, zaparłem się całą siłą nogami i z szalonym rozmachem wyskoczyłem w stronę pędzącego pociągu....

Ale mimo nadludzkiego wysiłku, nie zdołałem utrzymać się na powierzchni toru, straciłem równowagę i stoczyliśmy się w

C. k. Rada szkolna krajowa zezwoliła Felicji Żurowskiej na otwarcie i utrzymywanie w mieście Podgórzu ochronki dla opuszczonych dziewcząt według przepisów rozporządzenia ministerjalnego z d. 22 czerwca 1873 l. 4711 (Dz. u. p. nr. 108).

Inspektorat przemysłowy w Austrii.

IV.

(Kobiety i młodzież w przemyśle. — Czas pracy).

W zakładach przemysłowych, zwiedzonych ubiegłego roku przez inspektorów galicyjskich, pracowało ogółem 27.754 robotników i 7330 robotnic. Cyframi temi objęta jest także młodzież robotnicza, a mianowicie dzieci od lat 10 do 12 ogółem 10, od lat 12 do 14 razem 62, od lat 14 do 16 łącznie 1423. — W samym okręgu lwowskim pracowało 56 dziewcząt i 2.596 robotnic dorosłych, wyłącznie w znajdujących się tu fabrykach tytoniu.

Pod względem zatrudniania w przemyśle dziatwy i młodzieży, która pozostaje pod szczególną ochroną ustawy, ciągle jeszcze przepisy nie są ściśle przestrzegane. I tak, dzieci niżej lat 12 zastawali inspektorowie zajęte pracą w zakładach szrotkarskich, przy srotowaniu szperei, w drukarniach, w warsztatach szwskich.

Wbrew ustawie przemysłowej, która młodzieży w latach 12 do 14 nie pozwala zatrudniać dłużej jak przez osm godzin dziennie, przeciążanie pracą takich robotników młodocianych stwierdzono w przemyśle konfekcyjnym, w przedsiębiorstwach wyrobu tutek cygaretowych, w zakładach przemysłu metalowego, w tartakach i t. d.

Tak samo inny przepis ustawy, który zabrania używać młodzieży i kobiet w przemyśle do robót, szczególnie szkodliwych zdrowiu lub niebezpiecznych, w rozmaitych gałęziach przemysłu bywa pomijany przez niesumiennych przedsiębiorców, podobnie jak ustawy zakaz pracy nocej, tyczący się dziatwy i kobiet w fabrykach.

Czas pracy w przeważnej większości przedsiębiorstw, które były przedmiotem inspekcji, wynosi 11 godzin. Zakładów z czasem pracy o pół godziny dłuższym, sprawozdanie lwowskie naliczyło 26, krakowskie 14, z drugiej strony jednak w obu sprawozdaniach wcale poważny jest szereg przedsiębiorstw, w których pracowano krócej niż wymaga ustawa, więc 10 i pół, 10, 9 i pół, 9, a w paru nawet tylko 8 godzin dziennie. Wypadki samowolnego przedłużania tego czasu są odosobnione, ale zdarzają się jeszcze. Tak n. p. wspomina inspektor krakowski o pewnym zakładzie łaźni parowych, gdzie robotnik zajęty około kotła pracował 18 godzin dziennie bez przerwy. Trzynastu i czterestu godzinny dzień pracy stwierdza inspektor lwowski w niektórych cegielniach, w pewnej fabryce dachówek, w lejarni żelaza, w pewnej fabryce wagonów i maszyn, w tartakach parowych i t. p., w pewnej zaś fabryce nafty robotników dziennych częstokroć zobowiązano także do pracy nocej, skutkiem czego

przepaść, gdzie na nas czekały sterczące skały....

Czułem, że upadam a nie mogłem wstrzymać naszego upadku, gdyż trzymałem konwulsyjnie Jenny w rękach.... Nagle uderzyłem o jakąś wystającą skałę... Jenny wydała okrzyk pełen bólu i grozy a mnie krew oczy zalała....

Ale na szczęście nie straciłem przytomności. Wstałem, ułożyłem Jenny z całą ostrożnością na kamieniach, a chustką obwiązałem sobie ranę w głowie, chcąc zatamować krew, która mi zasłaniała wzrok.

W tej chwili usłyszałem szalony łoskot, jak gdyby walącego się domu, a potem krzyki i jęki ludzkie, zmieszane ze strzałami, jak gdyby pękającego kotła....

— Moja Jenny.... moja najdroższa!... przemów coś do mnie.... czy żyjesz?

— Tu bardzo boli... — wymówiła za ledwie dosłyszalnym głosem i wskazała na swoje nogi. W tej dopiero chwili zobaczyłem, że krew leje się z jej nóg....

Rozciąłem nożem buciki, obwiązałem na prędce rany i znów zebrawszy wszystkie siły, wziąłem ją na ręce, by się dostać w jakiś sposób do stacji. Z całym natężeniem nerwów, nie siłą ciała, ale siłą woli, wydrapałem się na górę i po jakiej godzinie dowlókłem się do pierwszego domu stojącego przy stacji. Jakiś chłopczyzna wskazał mi drzwi i zawołał na ludzi... Wniosłem Jenny do pokoju, ułożyłem ją na łóżku i wyczerpany runąłem na ziemię bez przytomności....

(Dokończenie nastąpi).

Stefan W. Looe.

praca ich nieprzerwana trwała nieraz po 18 i więcej godzin na dobę.

T. zw. zmiana szych — mimo rozporządzenia ministerjalnego z 27 maja 1885 r. Dz. p. p. Nr. 85, — odbywa się z reguły co 24 godzin w młynach wodnych i parowych, browarach i destylarniach spirytusu.

Czas pracy, unormowany ustawą, tyczy się jedynie przedsiębiorstw fabrycznych. Orzeczono ustawodawca nie w tym względzie nie mówi, to też praca dzienna trwa tu przeważnie od świtu do nocy, a 18 godzinny czas pracy, zwłaszcza w warsztatach sezonowych i w piekarniach nie jest wcale rzadkością.

Piekarnie należą również do tych przedsiębiorstw, w których i spoczynek niedzielny nie bywa zachowywany tak, jak tego wymagają obowiązujące przepisy. Sprawozdanie krakowskie wspomina o piekarniach i młynach parowych, które przez całą niedzielę nieustannie są w ruchu, właściciel zaś pewnej piekarni robotnikom swym chrześcijańskim, którzy żądali dla siebie spoczynku niedzielnego, groził wydaleniem.

Oba zresztą inspektoraty galicyjskie zaznaczają zgodnie, że przepisanych ustawą wykazów tego personalu, który pracuje w niedzielę, w żadnym z zakładów, których obowiązek ten tyczy się, nie znajdowano.

W dalszym ciągu sprawozdań znajdujemy spostrzeżenia co do książek robotniczych. I pod tym względem dzieją się nieprawidłowości. Na ogół wielu jeszcze robotników nie posiada wcale tej legitymacji zawodowej. Często zastępuje ją książeczka służbowa lub pasport wojskowy. Także wypełnianie tych książek i dokonywane w nich wpisów dają nierazki powód do różnych narzekań i skarg. Charakterystyczny objaw notuje inspektor lwowski w lesnych i górzystych okolicach powiatu liskiego: Jest tam stosunkowo wiele mniejszych i większych tartaków, których robotnicy są niemal wszyscy zaopatrzeni w książeczki robocze. W razie samowolnego rozwiązania stosunku z pracodawcą robotnik zostawia u niego swą książkę i udaje się do innego tartaku, gdzie najczęściej z powodu stałego braku robotników, przyjmują go otwartymi rękami. Nowy jednak pracodawca, wiedząc, że przybył nie posiada książki roboczej i że bez niej robotnika przyjąć mu nie wolno, wyrabia dla niego nową książkę w urzędzie gminnym. Tak tedy robotnik, mimo że książkę roboczą zostawił u dawnego pracodawcy, jest w posiadaniu prawie uzyskanej legitymacji zawodowej. Należy odwrócić uwagę gminne czynią niekiedy nieuzasadnione trudności w wygotowywaniu i wystawianiu książek roboczych. Robotnicy pewnej palni parowej w okręgu lwowskim skarżyli się, że magistrat żądał od nich wniesienia poddań ostemplowanych. Zdarzyło się nawet, że jakiś podrzędny funkcjonaryusz magistratu za podanie takiej kazał sobie zapłacić 1 koronę.

Co do przepisanych ustawą przemysłową regulaminów w pracy inspektorat krakowski stwierdza w ostatnich czasach pewien wzrost ko lepsze. W przedsiębiorstwach fabrycznych mianowicie spotykać się można coraz częściej z tymi dokumentami, normującymi wzajemną umowę między przedsiębiorcą a robotnikiem. Właściciele zakładów przemysłowych zwracają się też nierazki do inspektoratu o poradę i wskazówki przy układaniu regulaminów. Oczywiście i pod tym względem daleko jeszcze do stosunków idealnych, a choćby do stanu rzeczy, ściśle odpowiadającego ustawie. Nieraz regulaminy zawierają postanowienia, z ustawą niezgodne. Także przepisowi, że regulamin fabryczny ma być przybity na miejscu widocznym i dla wszystkich dostępnym, rzadko kiedy dzieje się zadość.

Sprawy wewnętrzne.

W obozie czeskim nie ustaje walka o sprawę akcyj ugodowej czesko-niemieckiej na Morawii. Dr. Stransky w *Lidových Novinach* w ten sposób formuluje swe projekty w sprawie ugody na Morawii, a zwłaszcza w przedmiocie prawa *veto* kurj narodowościowych: 1) Wybory do komisji sejmowych mają być pozostawione całemu sejmowi; kurie nie powinny mieć na nie wpływu. 2) Wybory do Wydziału krajowego mają być tak przeprowadzone, że kurja czeska ma wybierać trzech, niemiecka dwóch, a większa własność (według systemu proporeji) także dwóch członków. 3) Własność większa nie otrzymuje wogóle prawa *veto*. 4) Zupełnie odpasć mają wnioski referenta, według których zostaje podana prawu *veto* kuralnego reforma wyborcza gminna, reforma statutów gminnych i zmiana statutów miast Berna, Ołomuńca, Znamju, Iglawy, Węg. Hradyszcza i Kromieży. Również prawu *veto* nie mają podlegać niektóre sprawy, zwłaszcza szkolne, co do których decydującym czynnikiem ma być uchwała gminy.

W ustępie ostatnim artykułu zwraca się pos. Stransky przeciw zarzutom zrywania so-

lidarności narodowej, które Młodoczechom morawskim czynią Młodoczesi czescy i stwierdza, że morawscy poczuwają się bardzo gorąco do obowiązku utrzymania tej solidarności. By sędzić stosunki morawskie, trzeba je jednak znać; inaczej niewolno dawać żadnych rad. Czy akcją ugodową należy prowadzić dalej, czy nie, o tem powinni rozstrzygać kierownicy całego stronnictwa młodoczeskiego. Dr. Stransky nie chce sam o tem ze swymi najbliższymi postanawiać. „W każdym razie, bez przesądzenia postanowień czynników rozstrzygających w stronnictwie, możemy dziś to powiedzieć, że przedłożonych przez komisję ugodową niemiecką wniosków, stronnictwo młodoczeskie nie przyjmie i nie pragnie prowadzenia nad nimi obrad bezcelowych. Sprawa czeska nie stoi tak źle na Morawie, by ta akcja ugodowa była ostatnim i jedynym jej ratunkiem. Przyznaliśmy w zasadzie, że droga wybrana dla dojścia do porozumienia, jest słuszną, ale przyszliśmy do przekonania, że Niemcy nie są jeszcze dojrzałymi do porozumienia i sprawiedliwego pokaju. Pokój ten wymaga obustronnego, całkowitego równouprawnienia i całkowitej równowartości.“

Otóż *Moravska Orlice*, organ Staro-czechów morawskich zwraca się w obszernym artykule przeciw dr. Stranskyemu i wywodzi, że rokowań ugodowych nie należy przerywać, aby winy za ich rozbicie nie składano na Czechów. Akcja ugodowa bądź co bądź zła-godziła egoizm stronnictw w sejmie morawskim i sprawiła, że uwzględniono wiele żądań czeskich. Zerwanie rokowań pociągnęłoby za sobą zwrot w pojednawczym, przyjaźnym dla Czechów usposobieniu ludności. „Także i ta okoliczność, że na razie umiarkowane stronnictwa niemieckie wzięły górę, powinna być dla Czechów zachętą do dalszego prowadzenia rokowań, gdyż i na Morawii także zdohywały radykałscy coraz szersze pole. Dziś powinni wszyscy politycy jasno widzieć, że Czesi popełnili wielki błąd w roku 1890, odrzucając a *limine* akcję ugodową w Czechach. Gdyby wówczas przystąpili do rokowań, ugoda byłaby już dziś może dojrzała i oszczędziłoby może całemu narodowi najprzykrejszego ustępu w historii polityki czeskiej: zniesienia rozporządzeń językowych. — Ugoda w Czechach kosztowałaby dzisiaj więcej, niżby kosztowała wówczas, gdy Młodoczesi ją uczynili niemożliwą.“

Neue fr. Presse ogłasza rozmowę jednego ze swych korespondentów za znany przywódcę Młodoczechów dr. Englem, który między innymi powiedział, że wątpi, by się powiodła ugoda niemiecko-czeska na Morawii, gdyż jest ona niemożliwa, jeśli Niemcy obstawają będą przy programie z Zielonych Świąt, jak to czynią dotychczas. Jeżeli ugoda na Morawii się uda, z pewnością nie utrudni to ugody w Czechach. Trudność przeprowadzenia ugody w Czechach polega na tem, że reprezentacja parlamentarna Niemców czeskich ciągle zmienia charakter. Przystąpiwszy, że z jakimiś wielkimi ofiarami zawrze się ugoda, n. p. z Funkem i Pradem, przy najbliższych wyborach mogą zwyciężyć Schönererianie i wszystko poszłoby na nic. — Ponowne utworzenie większości w Radzie państwa jest wprawdzie możliwe, jak wszystko na świecie, ale mało prawdopodobnem.

Posel do Rady państwa z miasta Lublany dr. Sustercicz złożył onegdaj na zgromadzeniu sprawozdanie o położeniu politycznym. Mowca, który dość pesymistycznie zapatruje się na wewnętrzne położenie polityczne, oświadczył się stanowczo przeciwko wszelkim próbom utworzenia trwałej większości parlamentarnej, ponieważ każda taka konfiguracja musiałaby wywołać obstrukcję mniejszości. W obecnych stosunkach — mówił dr. Sustercicz — możliwy jest tylko gabinet urzędniczy, stojący ponad stronnictwami i w obec wszystkich najzupełniej bezstronny. Mowca z uznaniem wyrażał się o Kole polskiem, które przez przystąpienie grupy ks. Stojałowskiego zyskało wiele żywotności, a będzie miało do spełnienia ważną rolę, wpływ swój zaś wywierać będzie zapewne zawsze na korzyść kierunku zachowawczo-konserwatywnego. Omawiając wrocie stanowisko kilku członków klubu młodoczeskiego w obec Słoweńców katolicko-narodowych, dr. Sustercicz oświadczył, że on i jego stronnictwo nie dąży się z obranej drogi sprowadzić postępowaniem kilku, choćby nawet poważnych członków klubu młodoczeskiego. Katolicko-narodowa partya będzie się zawsze liczyła z tem, że stronnictwo młodoczeskie jest dziś reprezentantem bratniego narodu czeskiego. Ale też i Młodoczesi powinni o tem pamiętać, że tylko stronnictwo katolicko-narodowe jest reprezentantem narodu słoweńskiego. Z kolei omawiał p. Sustercicz akcję wyborczą do sejmiku kraiskiego.

Po tem przemówieniu uchwalilo zgromadzenie pos. Susterciczowi wśród oklasków jednomyślnie najzupełniejsze wolno zaufania.

Z Warszawy.

(Zakupno większego majątku na osiedlenie Słowaków powracających z Ameryki. — Szkoła sztuk pięknych. — Niedobory warszawskich teatrów rządowych. — Projekt osobnego średniego zakładu naukowego dla młodzieży izralickiej).

Do Warszawy przybył z Ameryki niejaki Tomasz Matlak, Słowak, były obywatel węgierski, ażeby dla siebie i kilkudziesięciu swoich rodaków, zamieszkałych od lat dziesięciu w Stanach Zjednoczonych, wynaleźć i zakupić w celach kolonizacyjnych większy majątek ziemski w Królestwie Polskiem. Słowacy, osiedli w północnej Ameryce, którzy gorliwą pracą doszli do majątku, chcą opuścić Amerykę z powodu, że Niemcy i Anglii szykanują ich, wtrącają się do ich szkół, religii i zwyczajów do tego stopnia, że dalszy pobyt wśród tych siewców własnej kultury stał się dla Słowaków nieznośny.

Pełnomocnik Słowaków, wynalazł już w Królestwie Polskiem wielki majątek ziemski, który pragnie nabyć i wniósł do generała-gubernatora prośbę o pozwolenie przybyć z Ameryki zajmowania się gospodarstwem, zanim oni będą mogli nabyć do tego prawny tytuł przez uzyskanie poddaństwa rosyjskiego.

Od dawna już poruszany i omawiany projekt założenia w Warszawie Szkoły sztuk pięknych, wchodzi, jak wiadomo, nareszcie na drogę urzeczywistnienia. Grono miłośników sztuki, z hr. Adamem Krasiniskim i hr. Maurycym Zamoyskim na czele, zajęło się opracowaniem projektu ustawy Szkoły, który do projektu w tych dniach przedstawiono do zatwierdzenia władzy.

Pisma warszawskie donoszą, że zarząd najmniejszych teatrów rządowych udał się do właściwej władzy z prośbą o pozwolenie zaciągnięcia pożyczki w sumie 100.000 rubli na pokrycie niedoboru pochodzącego z czasu urzędowania b. prezesa teatrów generała Iwanowa.

Władza wyższa zredukowała sumę tej pożyczki do 30.000 rubli, pozwalając ją przytem zaciągnąć nie od razu, lecz ratami po 10.000 rubli. Pierwszą pożyczkę tej wysokości wypłacił zarządowi teatrów dom bankowy H. Wawelberga.

Objasnić należy, iż niedobór pochodzi głównie z utrzymywania kosztownego baletu i opłacania olbrzymich honoraryów różnym cieszącym się protekcją śpiewakom i śpiewaczkom włoskim. Na śpiewakach włoskich zarabiają agenci włoscy i warszawscy, którzy w rozmaity sposób trafić umieją do prezesa teatrów. Czysty zysk, jaki przynosi teatr „Romantyki” i teatr Nowości (operetka) obracany bywa na częściowe pokrycie niedoboru spowodowanego przez operę włoską i balet.

W skutek ograniczenia procentu żydów, przyjmowanych do średnich zakładów naukowych w Warszawie, zabrakło dla znacznej liczby młodzieży żydowskiej w tym roku miejsce w rzeczonych zakładach. W obec tego w gronie finansistów tej sfery powstała myśl ufundowania w Warszawie średniego zakładu naukowego specjalnie dla młodzieży żydowskiej. Z projektem tym inicjatorzy udali się już do władzy.

Z pod berła carskiego.

(Ze wspomnień o zmarłym wielkorządcy wileńskim Trockim. — Następca biskupa Szembeka w Saratowie. — Nowe zapędy rusyfikacyjne. — Sprzedaż ziemi na Syberii).

Głośny malarz-artysta W. Wereszczagin we wspomnieniu swem o zmarłym niedawno generał-gubernatorze wileńskim W. N. Trockim, przytacza następujące zajście: Podczas odsłonięcia pomnika Murawiewa w Wilnie gubernialnym marszałkiem szlachty był hr. X., kuzyn osoby, skazanej niedługo na śmierć przez Murawiewa; w skutek tego hr. X. nie chciał być obecnym na ceremonii. Pragnąc wyjechać zagranicę, zjawia się u Trockiego i opowiada, o co chodzi; ten nadmienia, że nie przeciwko temu nie ma, i że najzupełniej pojmuję jego uczucia. — „Lecz obawiam się — dodaje generał-gubernator ze znaczącym uśmiechem — że po takim demonstracyjnym wyjeździe nie będzie pan mógł wrócić do Rosyi”. — „A to dlaczego?” pyta się hrabia, właściciel wielkich posiadłości, z powodu których weale nie pragnąłby pozostawać na wygnaniu — przeciwnie mam zamiar zaraz wrócić”. — „Obawiam się, bardzo się obawiam — odparł generał — że to będzie dla pana wprost niemożliwym”. Hrabia X. nie wyjechał.

Probstwo saratowskie, którego ostatnim proboszczem był dzisiejszy biskup płocki ks. Szembek, otrzymał ks. Sztang z Tyflisu, Niemiec, wychowawiec seminarium saratowskiego i Akademii duchownej w Petersburgu, który ma niebawem zostać kanonikiem gremialnym kapituły diecezji tyraspolskiej. Zna on język polski o tyle, że duplikacje i śpiewy prowadzi po polsku, na kazaniu zaś, wypowiedzianem łamaną polszczyzną, wyraził życzenie, aby zgoda i harmonia panowały wśród

parafian bez względu na ich odrębność narodowościową.

Ministerstwo oświaty poruszyło projekt pisania recept wyłącznie w języku rosyjskim. Zapytane w tej sprawie Uniwersytety, bez względu oświadczyły się przeciwko tej reformie z uwagi, że łacina w sprawach medycyny jest językiem międzynarodowym.

W „Zbiorze praw” ogłoszono zatwierdzoną przez cara uchwałę rady państwa o sprzedaży osobom prywatnym gruntów rządowych na Syberii. Sprzedaż tychże gruntów dla tworzenia gospodarstw prywatnych oraz wydzierżawiania gruntów z prawem nabycia ich na własność dozwolone jest w guberniach tobołskiej i tomskiej, oraz w guberniach tobolskiej i tomskiej, oraz w nadamurskim. Przestrzeń gruntu dla jednego gospodarstwa nie powinna przekroczyć 3000 dziesięcin. Sprzedaż większych obszarów zależy od zezwolenia cara. Grunta nadane nie mogą być nabywane przez osoby, nie będące poddanymi rosyjskimi, ani też sprzedawane im. W dzierżawę na czas do lat 99 grunta rządowe oddawane będą wyłącznie osobom pochodzenia szlacheckiego, które ze względu na swą „prawomówność” są w interesie rządowym pożądanymi na Syberii. Wybór takich osób odbywa się po wzajemnym porozumieniu ministra rolnictwa i dóbr państwa z ministrem spraw wewnętrznych. Czynsz dzierżawny oznaczony bywa stosownie do istotnego dochodu. Cena sprzedażna może być na życzenie nabywcy rozłożona na lat 37, z pobieraniem 5 pr. od należności i raty amortyzacyjnej.

KRONIKA

Lwów, 13 sierpnia.

— **Z c. i k. armii.** Pułkownik korpusu sztabu generalnego Maurycy Czibulka, przydzielony do pełnienia służby w 13 p. p., mianowany został zastępcą komendanta instytutu wojskowo-geograficznego. Pułkownik Karol hr. Solms-Wildenfels, komendant 12 p. dragonów przeniesiony w stan spoczynku, przy czem otrzymał order żelaznej korony III. kl. z uwoln. od taksy. Podpułkownik Artur br. Gelan z 12 p. dragonów mianowany komendantem tego pułku. Najwyższe zadowolenie wyrażono kapitanowi I. kl. Karolowi Kautny'emu z 1 p. art. korp. Porucznik w rezerwie August Echt Bachofen z 13 p. drag. mianowany rotmistrzem II. kl. w rezerwie. Podporucznik Franciszka Tieffenthal Launsky'ego przeniesiono z 100 p. p. do kompanii piechoty gwardii przybocznej. Major-audytor Antoni Szupp we Lwowie otrzymał krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa. Kapelmistrz Franciszek Schubert z 93 p. p. otrzymał przy sposobności wystąpienia z czynnej służby złoty krzyż zasługi z koroną.

† Józef Lorenz, radca wyższego sądu krajowego, zmarł dzisiaj w naszym mieście, po krótkiej ciężkiej chorobie, w 60-tym roku życia. Pogrzeb s. p. radcy Lorenza, szanowanego powszechnie, odbędzie się dnia 15 b. m. o godzinie 6 po południu z domu żałoby przy ulicy św. Mikołaja.

Zamiast wieńca na trumnę s. p. Lorenza złożyło gremium wyższego sądu krajowego we Lwowie 100 koron na rzecz przytuliska Brata Alberta.

— **Ostatnia wycieczka do Tuchli,** odbędzie się we czwartek 15 b. m. dla uczczenia zbliżającej się rocznicy Urodzin Najjaśniejszego Pana. Bilety uczestnictwa z prawem wolnego przejazdu II. lub III. klasą i tym razem kosztują 2 korony od osoby i są do nabycia w księgarni Altenberga przy pl. Maryackim oraz w biurze komitetu w gmachu Dyrekcji kolejowej przy ul. Krasickich.

Komitet zabezpieczył uczestnikom wycieczki obiady na miejscu po 1 K 60 h.

Kupony obiadowe można nabywać wraz z biletami uczestnictwa.

— **Fatalna sprzeczka.** W dniu 31 lipca pokłócili się w Stanisławce (p. Brody) przy zbiorze zboża w polu Semen Diakow z gospodarzem Michałem Jaremcukiem. Od słów przyszło do czynu: na polu został trup Jaremczuka. Diakowa aresztowała żandarmeria.

— **Krytycznym miesiacem** dla samobójców we Lwowie może być nazwany miesiąc bieżący. Wczoraj zdarzyły się znów świeże dwa wypadki. Józef Greń, czeladnik szewski rodem z Kimirza lat 23 liczący z powodu nieuleczalnej choroby piersiowej, rzucił się z ganku III. p. domu pod l. 51 przy ulicy Kazimierzowskiej na bruk podwórza, odnosząc poważne obrażenia. Odwieziony do szpitala zmarł po południu. Nuzikowski Konstanty, lat 53 emerytowany konduktor kolejowy, ojciec 8 dzieci zażył wczoraj z rana 5 pastylek sublimatu, poczem zgłosił się sam do szpitala, aby jak się wyraził „nie zdychać na ulicy”; po wypłukaniu żołądka pozostaje w leczeniu. Jako powód targnięcia się na życie podał od szeregu lat trwające, złe stosunki rodzinne.

— **Skradziono** rzeźnikowi Fr. Obalewskiemu pod l. 32 ul. św. Marcina ze szopy

parę chomontów wartości 100 koron. Podejrzany jest zbiegły parobczak Wasyl Diaków z Ciszek.

— **Srebrny zegarek „Longines”** z cienkim złotym łańcuszkiem zgubił dr. M.

— **W kopalni wosku ziemnego „Lilia Helena”** w Staruni (p. Bohorodczany) — własności Henryka Compesa — zapaliły się 6 b. m. w szybie Nr. 5 wybuchające gazy, wyrządzając szkodę w wysokości 3000 K. Trzech robotników, zatrudnionych tam w chwili wybuchu pożaru, wydobyto szczęśliwie z szybu.

— **W Krynicy** odbył się w poniedziałek 5 b. m. piękny koncert, urządzony na rzecz pomnika Mickiewicza, który ma stanąć tam w najbliższych czasach według projektu p. Antoniego Popiela. Koncert cieszył się pod każdym względem znacznym powodzeniem, przysparzając funduszowi pomnikowemu kilkaset zł. Słowo wstępne wygłosił komisarz rządowy p. Mravinczyc; w produkcjach muzycznych wystąpiły pp. J. Baraniecka, Żółkiewska, Marya Murczyńska oraz baryton p. Okoński.

— **Śmiertelny strzał.** Dnia 6 b. m. zastrzelił się w Wodnikach (p. Stanisławów) polując na kaczki, dozorca toru kolejowego, Alojzy Dyrł. Śmierć spowodowała własna nieuwaga myśliwego.

— **Przyrząd p. Oleszkiewicza.** Na zeszłorocznej wystawie paryskiej obudził zainteresowanie inżynierów kolejowych przyrząd p. Oleszkiewicza z Warszawy, umożliwiający łatwą i bardzo dokładną kontrolę toru kolejowego. Jeżeli zważy się, że rozmaite drobne nieprawidłowości toru, nie dostrzegane przez robotników, którzy mają dozór nad tem, są najczęściej przyczyną wykolejeń, łatwo to zrozumieć, jaką doniosłość ma aparat p. Oleszkiewicza. Jest to aparat, osadzony na zwykłej drezynie, który z matematyczną dokładnością oznacza szerokość toru, wskazuje każde, chociażby w granicach dozwolonych powstające rozszerzenie toru i zwężenie. Miejsca, w których nieprawidłowość przekracza granice, aparat obryzguje farbą lub mlekiem wapiennym latem, a natą w porze zimowej w czasie mrozów. Prócz tego na odwijającej się taśmie papieru, podobnie jak w aparatach telegraficznych, kreśli ołówki automatycznie znaki, dające po przejechaniu pewnej części toru dokładny obraz, w jakim stanie tenże się znajduje, i która jego część wymaga naprawy. Zaletami przyrządu są łatwość w obchodzeniu się z nim, prędkość w stawianiu, taniść, a co najgłośniejsza ścisłość. Rosyjskie ministerium komunikacji zajęło się już tym wynalazkiem i poleciło wszystkim kolejom rosyjskim przeprowadzenie prób i zdanie sprawy o utrzymywanych rezultatach Patent swój p. Oleszkiewicz, pomimo ofert zagranicznych, sprzedał w tych dniach w Warszawie. Wyrób dresyn i przyrządów przyjęła na siebie jedna z pierwszorzędných fabryk warszawskich.

— **Pożar fabryki.** Z Łodzi donoszą: Jeszcze nie zdążyliśmy ochłonąć po pożarze fabryki Augusta Haertiga, gdy wczoraj w nocy wybuchł pożar w fabryce Towarzystwa akc. wyrobów bawełnianych Ludwika Geyera. Budynki tej fabryki tworzą ogromny czworobok. Są to gmachy olbrzymie, trzypiętrowe, oddzielone jeden od drugiego wysokimi murami. — Ogień ukazał się około godziny 11 w nocy, w jednym z gmachów o 24 oknach. W oddziale tym (przedziałnie i tkalnie) na I. piętrze zaczęły się silnie panewki na transmisyi, skutkiem czego wytworzył się ogień, który przeniósł się na maszyny i towar, znajdujący się na nich. Na widok ognia robotnicy ratowali się ucieczką. Po parogodzinnej, wytrwałej pracy, zdołano pożar umiejscowić, przecinając komunikację z pozostałymi budynkami. Dzięki temu spłonął tylko gmach przedziałnie i tkalni. Straty wynoszą około 150 tysięcy rubli.

— **W szpitalu genewskim** zdarzył się niesłychany wypadek. W pokoju na drugim piętrze leżeli trzej chorzy — 83-letni Józef Nallet, którego choroba polegała jedynie na wycieńczeniu starcem, 29-letni listonosz Ludwik Novel, chory na epilepsyę i 30-letni szewc Ropraz, chory na zapalenie płuc. Nieustannie jęki astmatycznego starca rozdrażniły Novela do tego stopnia, że wyskoczył z łóżka, rzucił się na niego, owinał mu ręcznik dookoła szyi i uduślił go. Stało się to zrana i dopiero o godzinie 3 po południu posługacz spozstrzegł co zaszło. Ropraz, pytany, co zaszło, objaśnił, iż jakkolwiek widział wszystko, nie mówił z obawy przed Nowelem: ten zaś zapewnił lekarza, iż dusił starca „na żarty”, chcąc zmusić do milczenia, bo nie mógł znieść jego jęków.

— **Lew hr. Tołstoj** — według informacji dzienników włoskich i rosyjskich — spędzi najbliższą zimę w San Remo lub Sorrento.

— **W Saratowie** spłonął wielki młyn Borela. Straty wynoszą 600.000 rubli. Nie obezło się bez straty w ludziach: w ogniu zginęło kilku robotników.

— **Śnieg jako izolator.** Niedawno prof. Janssen zakomunikował Akademii Umiejętności w Paryżu, że według dokonanych na Mont-Blanc obserwacji, śnieg stanowi dobry izolator dla przewodów elektrycznych. Prof. Ricco z obserwatorium na Etnie potwierdził obserwację powyższą. Obecnie jednak Hann podaje w *Meteorologische Zeitschrift*, że fakt powyższy od-

dawna jest znany. Obserwatorium na Sonneblick połączone jest z sąsiednim miasteczkiem telefonem, który w zimie częstokroć podlegał uszkodzeniu skutkiem mrozu i zawiei. Zauważono przytem, że przerw w komunikacji nie było, o ile drut nie był przerwany, lecz tylko oderwał się od słupów i leżał na śniegu. Od tego czasu na zimę zawsze zdejmują druty telefonu i zakopują je w śniegu, aby od przerw i uszkodzeń się zabezpieczyć. Bernard Brunlus, zarządzający obserwatorium w Puy pe Dôme, komunikuje również, że od lat 20 korzysta z izolujących własności śniegu.

— **Olbrzymia kradzież.** W warsztatach Shelbygo w Vallejo — jak donoszą z San Francisco — ukradziono złote dzabony, przedstawiające wartość 340.000 dol. Sprytna banda rzeźmie-szków wykopała tunel 400 st. długości od wybrzeża do pokrytych stalą sklepień, gdzie właśnie przechowywano upragnioną tak bardzo przez nich zdobycz.

Notatki literacko-artystyczne.

— **Pięć koncertów w zdrojowiskach** urządziła czwórka śpiewacka pod artystycznym kierownictwem dyr. Jana Galla a ze współudziałem pani Łopatynskiej, śpiewaczki koloraturowej teatru lwowskiego, p. Schlafenberg tenora oper zagranicznych, p. Nosalewicz, basisty opery nadwornej w Altenburgu. Koncerty odbędą się: w Szczawnicy w środę dnia 14 b. m., w Krynicy w piątek dnia 16 b. m., w Rymanowie w sobotę dnia 17 b. m., w Iwoniczu w niedzielę dnia 18 b. m. i w Truskawcu w poniedziałek dnia 19 b. m. Program składa się w części z arj operowych, w części z pieśni, między którymi główną atrakcją będą nowe pieśni Galla, odspiewane z manuskryptu.

— **Spółka wydawnicza polska** w Krakowie, o której rzetelnych zasługach pisaliśmy przed kilku zaledwie miesiącami, nadesłała nam nową serję swoich nakładów częstokroć bardzo cennych, ciekawych i pożytecznych. Na prawdę otucha jakąś wstępuje w nas, gdy na tylu różnorodnych płodach umysłu ludzkiego coraz częściej spotykamy wiele mówiące słowa: wydanie drugie, trzecie a nawet czwarte. A więc koła czytelników polskich wzrastają, chętnych do poznawania rzeczy ponczających i ciekawych przybywa z rokiem każdym, warto tedy pracować i pisać, bo jest dla kogo.

Stanisława Tarnowskiego doskonale skreślone i prawdziwym obywatelskim duchem owiane „Nasze dzieje w XIX. wieku” ukazały się w krótkim stosunkowo czasie w trzecim, odpowiednio uzupełnionem wydaniu.

Autor dodał tutaj wzmiankę o ostatnich objawach w naszym życiu publicznem, a znajdujemy tu również opis jubileuszu Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz notatkę o światowym powodzeniu dzieł Sienkiewicza.

Trzecie to wydanie — jak i dwa poprzednie — jest bardzo obficie i zbytownie ilustrowane. Wyszło z oficyn drukarni „Czasu”.

Znana broszurka p. t. „Kroże” ukazała się już w wydaniu czwartem.

Michała Żmigrodzkiego „Krótkiego zarysu historii sztuki” wyszła część czwarta, obejmująca wiek XIX.

Krakowska firma wydawnicza zasila naszą literaturę bardzo obficie starannymi przekładami autorów rosyjskich. Obecnie leży przed nami okazały tom, zamykający arcy-ciekawe „Wspomnienia z martwego domu” Teodora Dostojewskiego, w tłumaczeniu prof. Józefa Tre-tiaka. Drukowaliśmy je w swoim czasie w *Gazecie Lwowskiej*. P. Stanisław Miłkowski przełożył znowu z rosyjskiego tom „Szkiców i Opowiadań” Włodzimierza Korolenki, cieszącego się wśród swoich i obcych niemałą poczytnością. Znajdujemy tutaj drobniutki: „Za obrazem”, „At-Dawan”, „Zacienienie słońca”, „Cienie”, „W nocy”, „Morze” i „Sądny dzień”.

Znany poeta i dramaturg krakowski, dr. Lucyan Rydel dał nam bardzo wykwintny przekład „Kawalera Des Touches” — J. Barbey D'Aureville, a żeby raz już skończyć z belle-trystyką — zanotujemy, że „Irena”, powieść z czasów Domicjana (przez autora „Bogiem a prawdą”) ukazała się w wydaniu trzecim.

Dzieło ks. Ventury De Raulica b. generała OO. Teatynów, p. t. „Posłannictwo katolickiej niewiasty od początku chrześcijaństwa po nasze czasy”, wzbudziło w całym katolickim świecie silne zainteresowanie, dobrze więc uczynił p. Stanisław Koźmian przysyłając je i naszej literaturze. Na razie ukazała się w polskim przekładzie część I. tomu I. Całość obejmie cztery części.

Kazimierza Brodzińskiego: „Wspomnienia mojej młodości” i inne urywki autobiograficzne wydał prof. Tre-tiak, poprzedzając je zwięzłe skreślonym wstępem.

Pawła Popiela „Powstanie i upadek konstytucji 3-go Maja” zasługuje na obszerniejsze omówienie.

Uczynimy to w najbliższych tygodniach poddając również wyczerpującej ocenie: Józefa

Szujskiego i Franciszka Piekosińskiego „Stary Kraków”; generała Kl. Kołaczakowskiego „Henryk Dąbrowski”; Juliana Klaczki „Aneksya w dawnej Polsce”, w przekładzie Karola Scipio, z przedmową St. Tarnowskiego; J. Horoszkiewicza „Strój narodowy w Polsce” i wreszcie autora, ukrywającego się pod literami F. E. „Wspomnienie z Wilanowa”.

Dzieło uczonej Polki. Paryska *Revue scientifique*, wychodząca pod redakcją znakomitego fizyologa Pawła Richeta, profesora uniwersytetu w Paryżu, zamieściła w numerze z dnia 27. lipca bardzo pochlebną ocenę dzieła naszej rodaczki, doktorki Melanii Lipińskiej, pod tytułem „Histoire des femmes médecins” (Dzieje lekarzek od starożytności do dni dzisiejszych. Paryż 1901, nakładem firmy G. Jacques). Książka ta stanowi ogromny tom o 586 stronicach i jest owocem więcej niż czterdzieltnich poszukiwań i badań w bibliotekach całej Europy. „Obfituje ona — mówi *Revue scientifique* — do tego stopnia w dane, że przez długi czas nie wiele będzie można do niej dodać. Nie jest to jednak praca wyłącznie benedyktyńska. Dzieło to prawdziwie użyteczne; na każdej stronie autorka składa dowody wytrawnej znajomości metod badania. Te osoby i fakty — kończy recenzent — nie poruszają się w próżni. Nie są ustanowione obok siebie bezdusznie, jak w encyklopedy. Przeciwnie autorka związała je z ich epokami dziejowymi, tak że zawsze rysują się na żyjącym tle. Dzięki temu też książka polskiej uczonej posiada cechy dzieła napisanego przez prawdziwego historyka, dzieła zarówno cennego dla historii medycyny, jak dla historii cywilizacji”.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie

Dziś we wtorek „Trzy życzenia”, operetka w 3 akt. Ziehrera.

We środę „Przed ślubem”, komedia w 4 aktach K. Zaleskiego.

We czwartek „San Toy”, operetka w 3 aktach Sidney Jonesa.

W piątek (wznowienie) „Kapelusz słomkowy”, komedia w 5 aktach E. Labiche i H. Delacour.

W sobotę „Wesoła dwójka”, operetka w 3 aktach Ziehrera. Debiut p. Komorowskiego.

Młodość Bohdana Zaleskiego.

II.

(Ciąg dalszy).

Tymczasem zapas pieniężny wyczerpał się już całkowicie i trzeba było pomyśleć o sposobie do życia. Kiedy wyjechał Zaleski z Warszawy, o tem nie pewnego nie umiemy powiedzieć. W każdym razie już w początkach 1833 roku nie było go w stolicy nadwiślańskiej, gdzie tęsknił za nim Grabowski i całe kółko znajomych. Również trudno jest oznaczyć, dokąd udał się naprzód poeta. Pani Duchńska w swojej biografii Zaleskiego powiada, iż około (sic!) roku 1825 przebywał pod Kutnem we wsi Leszczynku, w doniu pułkownika Górskiego, zajmując się wychowaniem jego syna¹⁾. Pominąwszy datę 1825 roku, która jest niemożliwą, zastanawia się należy nad chwilą, kiedy właściwie mógł być Zaleski u Górskiego. Dwie daty mamy wolne, pod które można by podłożyć pobyt Bohdana w Leszczynku: jedną datę — początek roku 1823 od stycznia do połowy marca, drugą — miesiąc maj 1824 roku. Zkąd inąd znowu wiemy, że Zaleski bawił dłuższy czas w tem miejscu i to w zimie; na to naprowadza nas mowa o zabawach karnawałowych. Ponieważ zaś wiemy, gdzie spędził zimy lat następujących, przeto musimy przyjąć, iż pobyt poety u Górskiego przypada na początek roku 1823. Wesoła to była, gwarna i ludna okolica, pułk zaś strzelców konnych, stojący załogą w Kutnem i bale urządzone przez oficerów ściągały tam liczne towarzystwo. „Osoby, które widywały Zaleskiego na balach kutnowskich, opowiadały, jak krążył wśród strojnych tłumów młodziaków i zadumany, nie biorąc udziału w piasach wesołej młodzieży”²⁾.

Niedługo atoli trwał pobyt w tym domu, już bowiem w marcu tegoż roku widziimy poe'tę w Płocku, gdzie był nauczycielem syna generała hr. Szembeka — Aleksandra, z płacą roczną 4000 złp. Odtąd miał już Bohdan zabawić dłuższy czas w tym domu, przenosząc się z miejsca na miejsce, w miarę jak i oddział, którym dowodził jego chlebobawca, zmieniał miejsce swojego pobytu. Wyrwany tak nagle z koła przyjaciół, nie mógł z początku Bohdan przyzwyczaić się do samotności, tęskniąc za Warszawą. A i warszawscy przyjaciele uczuli dobrze brak naszego poety w swoim gronie. „O, ileż razy — pisał Grabowski w liście z 17 listopada do

Bohdana — potrzebowałem Ciebie, ale moje błędne, niepoprawne i bezcelne życie nie pozwala miłej słodocyzy przyjaźni, aby dzielić z Tobą i troski i nadzieje moje...”¹⁾ Na to wszelako nie było żadnej rady, bo biedny Bojanicz, rzucony na piaski Rawskie, musiał wiać część czasu spędzać ze swoim uczniem. W tęsknocie też tej jedyną jego pociechą był ściślejszy stosunek, jaki zawiązał się pomiędzy nim a hr. Szembekiem. Odtąd Bohdan „był wiele lat powiernikiem uczuć i myśli (generała), a po wybuchu listopadowym i uczestnikiem poniekąd w działaniach. Opowiadania barwne generała o zawodzie wojskowym od zarania życia, przygody Moskwy, w Gdańsku i t. p. utkwily mu w pamięci żywo” na zawsze, jak o tem w wiele lat później pisał w liście z 18 kwietnia 1866 roku. Tryb życia podczas pierwszych miesięcy pobytu Zaleskiego u hr. Szembeka był bardzo jednostajny. Raz tylko udało się mu przybyć do Warszawy z wiosną 1824 roku, ażeby niespodziewanie „nagle” — jak o tem pisze Krechowicki — powrócić do dawnej siedziby i zachorować. Jedynym uprzyjemnieniem długich godzin była obfita lektura przeróżnych dzieł, których pocie dostarczał Grabowski. Czytał więc romansy Waltera-Skotta „Ivanhoe” i „Durward Quentin”, w tym nadto czasie zaznajomił się z kilku dziełami Żukowskiego, Goethego i Schillera. Ten ostatni nie zadowolil Zaleskiego, bo po „Zbójcach”, „Wallensteinie” i „Wilhelmie Tellu” spodziewał się więcej. Ztąd też wzięty początek przekłady niektórych utworów tych mistrzów²⁾. Obecnie twórczość Zaleskiego wzmogła się znacznie, tak, że miał już spory rękopis pełen wierszy, z których kilka ogłosił drukiem, a mianowicie „Dumkę Mazepę”³⁾, „Fantazję do Rydzewskiego”⁴⁾, jakoteż o rok wcześniej napisany „Śpiew poety”⁵⁾.

A wiersze te wywierały wszędzie silne wrażenie. — Grabowski osobliwie uwielbiał gęśl przyjaciela: „Twoje poezye — pisał w liście z 30 maja — które, jak czyste wody Dniepru powtarzają samotne brzegi i błękitne niebo Ukrainy, przeniosła mię w te miejsca i czasy, kiedy nie znał innego uczucia nad głęboką moją i czystą przyjaźnią dla Ciebie.”⁶⁾ Krechowicki zaś, który w tym czasie wyjechał był na Ukrainę, nie omieszkał opowiedzieć krewnym i znajomym Bohdana o rosnącej coraz bardziej sławie młodego poety i sukcesach jego w literaturze. Wnet więc przypomniał się Bohdanowi brat Elias listownie, jakoteż inni kuzyni, stary nadto Kundziez przysłał mu rękopiśmienny zbiorek ukraińskich pieśni ludowych.

Ferwor zaś poetycki Bohdana wzmagał się z dniem każdym, tak, że nie mogąc się pozbyć „żadną miarą trapiącego go dziś wieszczego ducha” rzucał się poeta gorączkowo do pracy. Pisał ciągle „dumy, marzenia”, jakkolwiek odczuwał pewne, poważne nawet braki, spowodowane niedostatecznym zapasem wiadomości naukowych, których nie mogła zastąpić wyobraźnia. Obecny bowiem „systemat poetycki” Zaleskiego „szukał prawdy, prawdy sumiennej” i nie wystarczały już dlań „ani ballady ani wiersze o niczem”. „Mój talent — pisał do Grabowskiego — jest całkiem historyczny i szczerosłowiański; i aby się kiedyś rozwinął, potrzebuje ogromnego zapasu wiadomości. Po cóż się spieszyć? Aby się potem wstydzic, jak wstydzę się wszystkich dotychczasowych moich poezyi.”⁷⁾ Ta też okoliczność spowodowała go do zaprzestania dalszej pracy nad dawniej rozpoczętym poematem, którego główną osobą był ataman Kosiński, utworu tego wszelako później nie dokończył i zniszczył jego rękopis.⁸⁾ Podczas pobytu w Płocku pisał też rapsody o Damianie Wiśniowieckim, pod koniec zaś marca 1825 roku rozpoczął pracę nad nowym poematem p. t. „Siryk, czyli wyprawa na czajkach przeciw Stambufowi”. Ale nie dokończył żadnego z tych utworów, z ostatniego zaś jedynie dumka p. t. „Czajki” została zachowana. Prócz tego pisał wiele wierszy lirycznych i czytał wiele dzieł literatury obcej, z pomiędzy których wymienić należy sławną w swoim czasie powieść Saint-Pierra p. t. „Paweł i Wirginia”, Byrona „Conversations” i Waltera-Scotta „Lettres de Paul”. Marzenia te o poezyi miały niebawem być przerwane kiedy Zaleski pod koniec kwietnia 1825 roku zawiązał do Warszawy z pułkiem swojego chlebobawcy, bo na ten czas przypadł ważny w

¹⁾ Dr. W. Nehring. Z młodych lat. str. 180.

²⁾ Bez wątpienia lektura poety musiała być w tym czasie wielka, i gdybyśmy mieli wszystkie listy obu przyjaciół, moglibyśmy znacznie liczniejszy szereg dzieł podać.

³⁾ Biblioteka Polska. 1825. II. str. 18 do 24.

⁴⁾ Dziennik Warszawski. 1825. I. str. 38.

⁵⁾ Ibidem. str. 36.

⁶⁾ Dr. Wł. Nehring: „Z młodych lat”, op. cit. str. 181.

⁷⁾ J. B. Zaleski: „Korespondencya” I., str. 11.

⁸⁾ Tego poematu urywkiem zdaje się być „Dumka Kosińskiego”.

dziejach twórczości Zaleskiego wypadek — pierwsza jego miłość, choć ona nie miała trwać dłużej.

O początkach tej miłości opowiada p. Duchńska piękną anegdotkę: „Wśród tych smętnych dumań Zaleski utrzymuje przerażającą wiadomość: Jan Krechowicki donosi mu, że Mickiewicz w przejeździe z Odessy do Moskwy odebrał sobie życie. Jakby uderzony piorunem poeta pisze rozpaczliwy list do Warszawy, donosi o nieszczęściu młodego poe'ty Ludwikowi Żukowskiemu. Szczególną pomyłką list ten wpadł w ręce innego Żukowskiego, obywatela z Ks. Poznańskiego, który czasowo zamieszkał w Warszawie. Ten nie słyszał nigdy o Zaleskim ani o Mickiewiczu, nie zrozumiał też wcale o co idzie. Ale prozaić ów ojciec miał ładną córeczkę Różę, entuzjastkę, rozmiłowaną w literaturze, która do innych darów łączyła śliczny głosik. Zaciekawiona Róża ukazała list Brodzińskiemu, a dowiedziawszy się, że ten zna dobrze Zaleskiego, błagała go, aby ją poznał z ukraińskim słowikiem. Było to przed samą Wielkanocą Brodziński napisał powołując go na święta do Warszawy. Poeta przybiegł jak na skrzydłach: wraz z Brodzińskim poszedł na święcone do państwa Żukowskich. Mł. da marmyćka zachwyciła się odrazu ukraińskim piewą, Zaleski upodobał ją sobie nawzajem.”¹⁾

Anegdotka ta bardzo ładna razi odrazu wielu błędami. I tak najprzód Krechowicki nie donosił w listach swoich Zaleskiemu o niczem podobnem, a o śmierci mniemanego A. Mickiewicza tem mniej mógł wiedzieć, że wyjazd Adama z Odessy do Moskwy nastąpił w grudniu 1825 roku, t. j. w kilka miesięcy później. Anachronizm zatem rażący. Nie mógł tedy pisać o tem do Żukowskiego, a i ów Żukowski z Ks. Poznańskiego nie mógł otrzymać tego nienapisanego listu. Nie mógł dalej i Brodziński zwać poe'ty do przybycia do Warszawy, a Zaleski znowu lecieć tam „na skrzydłach”, gdyż potrzebował dopiero okazać, kiedy Szembek przenosił się do stolicy, ażeby mógł tam przybyć. Z całej tej tedy anegdoty, po odrzuceniu wszystkich faktów zmyślonych, pozostaje sam tylko szczegół przybycia Zaleskiego do Warszawy około Wielkanocy, co w rzeczywistości, jak o tem wspominaliśmy wyżej, nastąpiło, kiedy pułk Szembeka przeniósł się do stolicy, i zaznajomił się z panną Różą Żukowską za pośrednictwem Brodzińskiego, który na każdym kroku popierał Bohdana, a nawet, jak wiemy z listu do Mickiewicza z 27 kwietnia 1840 roku, wyrobił mu to, iż na koszt rządowe miał Zaleski „objechać Serby, Czechy”²⁾. Romans jednak, o którym zaraz będzie mowa, zniweczył cały projekt Brodzińskiego.

Że zaś Zaleski mógł się wtedy podobać rozmarzonej jego poezyami pannie, na to mamy świadectwo Odyńca, który mówi, że Bohdan był w tym czasie „szczerzy, prosty, serdeczny, ożywiony w rozmowie; śmieje się głośno ręką pocierając włosy; słucha z zajęciem, opowiada z uczuciem, — znać, że nie pamięta o sobie. Jednym słowem prawdziwy Filaret; to też i kocham go jak Filareta. — Niższy nieco wzrostem odemnie; blondyn, kształtny, zgrabny, ruchawy, wzrok i uśmiech łagodny; twarz pełna życia i poe'ciągająca. Jak wewnątrz tak i zewnątrz poeta!”³⁾.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Stanisław Zdzisłowski.

GOSPODARSTWO I HANDEL

Pokłady miedzi w Rosyi. Piszą z Kijowa: „Kilka lat temu grupa kapitalistów kijowskich, z p. Brodzkim na czele, nabyła w Rosyi azjatyckiej w okręgu siedmiopalańskim, w powiecie kartalińskim kopalnię woskreszeńskie. Kapitaliści nasi włożyli znaczne kapitały w to przedsięwzięcie, ale brakowało im i chęci i pieniędzy na należyte postawienie interesu. Kilkoletnie badania naukowe wykazały, iż Woskreszeńsk należy do miejscowości, posiadających jedne z najobfitszych pokładów miedzi na świecie. Nasi kapitaliści nie chowali tej wiadomości pod korcem i na Woskreszeńsk zwrócili uwagę miłiarderzy amerykańscy. W tych dniach wyruszyli z Kijowa do Woskreszeńsk pp: Margolin i Maks Brodzki, a jednocześnie podążyło tam czterdziestu inżynierów, wydelegowanych przez Jankesów dla zbadania, o ile referencye kapitalistów kijowskich są słuszne. Jeżeli transakcyja dojdzie do skutku, nasi kapitaliści zarobią na sprzedaży kilka milionów rubli. Na zakończenie zaznaczyć wypada, że nabywcą jest trust amerykański, który postanowił ześrodkować w swoim ręku wszystkie kopalnie miedzi na świecie”.

¹⁾ „Biblioteka Warszawska” 1886. II., str. 255.

²⁾ J. B. Zaleski. Korespondencya, I. str. 167.

³⁾ W. Korotyński. Z przed lat pięćdziesięciu. (Kronika rodzinna. 1882 str. 196).

Wiedeń, 13 sierpnia. — (Kursa giełdy wiedeńskiej). (Losy): a) procentowe: Austriackie zakładu krajowego z obl. pr. z r. 1880 3-prc. 260—, Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1889 3-prc. 253-50, Tow. żegl. na Dunaju 100 zł. m. k. 4-prc. 510—, Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 zł. 5-prc. 256-75, Węg. Banku hip. po 100 zł. 4-prc. 241-50, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 2-prc. 80—, Tureckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 95-25, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilia) 5 zł. 16-25, Zakł. kredyt. dla h. i p. po 100 zł. 389—, Clary 40 zł. m. k. 144—, Pożyczka m. Insbruku 20 zł. 83—, Losy m. Krakowa 20 zł. 73-50, Pożyczka m. Lublany 20 zł. 60—, Ofen 40 zł. 157—, Palfy 40 zł. m. k. 162-50, Ozerw. krzyża austr. tow. 10 zł. 47-75, Ozerw. krzyża węg. tow. 5 zł. 24-50, Losy fund. Areksięcia Rudolfa 10 zł. 58—, Salma 40 zł. m. k. 204—, Pożyczka Salaburga 20 zł. 78—, Pożyczka St. Genois 40 zł. m. k. 284—, Losy komunalne m. Wiednia z 1874 r. 390—.

Wiedeń, 13 sierpnia. Cukier (Tendancya słaba) 22—. Spirytus 41—. Nafta niezmiennona.

Wiedeń, 13 sierpnia. Targ zbożowy. (Kursa w koronach i po 50 łg.) Pszenica na jesień 8-27 do 8-28. Pszenica na wiosnę 8-67 do 8-68. Pszenica na maj-czerwiec — do —. Zyto na jesień 7-09 do 7-10. Zyto na wiosnę 7-38 do 7-39. Kukurudza na lipiec-sierpień 5-54 do 5-56. Kukurudza na sierpień-wrzesień — do —. Kukurudza na wrzesień-paździę. 5-62 do 5-63. Kukurudza na maj-czerwiec 5-49 do 5-50. Owies na wiosnę 6-99 do 7—. Owies na maj-czerwiec — do —. Owies na jesień 6-64 do 6-66. Rzepak na sierpień-wrzesień 12-35 do 12-45. Rzepak wrzesień-październik — do —. Rzepak na styczeń-luty — do —. Olej rzepakowy na wrzesień-grudzień — do —.

Uspodobienie: Silne. — Pogoda: ciepło.

Budapeszt, 13 sierpnia. Targ zbożowy. (Kursa w koronach i po 50 łg.) Pszenica na maj — do —. Pszenica na październik 8-09 do 8-10. Pszenica na kwiecień 8-49 do 8-50. Zyto na kwiecień — do —. Zyto na październik 6-73 do 6-74. Owies na maj — do —. Owies na październik 6-29 do 6-31. Kukurudza na sierpień 5-25 do 5-26. Kukurudza na wrzesień 5-32 do 5-33. Kukurudza na maj (1902) 5-20 do 5-21. Rzepak na sierpień 13-80 do 13-90.

Oferty na pszenicę: dostateczne. — Chęć kupna: dobra. — Uspodobienie: lepsze. — Pogoda: pochmurno.

Berlin, 13 sierpnia. (Wzorasza giełda wieczorna). Banknoty austriackie (podług obliczenia procentowego) 85-40. Spirytus —.

Paryż, 13 sierpnia. (Wzorasza giełda końcowa). Trzyprocentowa renta 101-45. Mąka 28-60.

Giełda towarowa. Cukier surowy loco Aussig 23-20 do 23-30, loco Olomuniec 21-60 do 21-70, loco Berno-Wiedeń 21-60 do 21-70, na październik-grudzień loco Aussig 22-30 do 22-40. Cukier w kostkach: prima 88-75 do 89—, secunda 88-25 do 88-50. Spirytus kontyngentowany: loco Wiedeń 40-80 do 41-20. Nafta kaukaska: transito Tryest 10-25 do 10-75, galicyjska przezbroczysta 33-50 do 34—. (Ceny w koronach.)

Targ zbożowy.

Lwów, 13 sierpnia. Pszenica gotowa 7-60 do 7-80, pszenica na termin 6-80 do 7-50, żyto gotowe 6-25 do 6-50, żyto na termin 5-80 do 6-10, owies obrotowy gotowy 5-90 do 6-50, owies na termin 4-90 do 5-50, jęczmień pastewny 5-25 do 5-75, jęczmień browarniczy 6— do 6-25, rzepak 11-60 do 12—, lnianka — do —, groch pastewny 6-50 do 7-80, groch do gotowania 7-90 do 9—, wyka — do —, nasienie lniane — do —, nasienie konopne — do —, bob — do —, bobik 5-75 do 6—, hreczka 7-80 do 8-20, konieczna czerwona galicyjska — do —, biała — do —, szwedzka — do —, tymotka — do —, kukurudza 6— do 6-20, nowa — do —, chmiel stary — do —, nowy za 56 kilo 55— do 60—.

Spirytus loco za 50 litr. gotowy 16-50 do 17—, paritas Tarnopol na termin 15-25 do 15-75, waranty — do —.

Wiedeń, 13 sierpnia. (Telegram „Gazety Lwowskiej”). Na poniedziałkowy targ sprzedano była rogatego, przeznaczonego na rzeź ogółem 4928 sztuk.

W tem było z Galicyi 290, z Bukowiny 108 sztuk.

¹⁾ Bibl. Warszawska. 1886. II. str. 255.

²⁾ Ibidem. loc. cit.

Przebieg targu ożywiony.

Ceny podniosły się o 50 hal.

Niesprzedanych pozostało 26.

Wółów z Galicji i Bukowiny sprzedano:

94 sztuk po 63 do 67 K, 104 sztuk po 68 do 72 K, 87 sztuk po 73 do 76 K, 11 sztuk po 77 do 78 K.

Buhaje kupowano po 54 do 63 K.; — krowy po 54 do 64 K.; bydło chude po 38 do 56 koron. Wszystko licząc za celną metryczną żywej wagi.

OSTATNIA POCZTA

Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o ogłoszenie:

„Odnosząc do wzmianki w niektórych dziennikach, iż poza różnymi kandydaturami do Sejmu z IV. kurji powiatu buczackiego ukrywał się moja kandydatura — oświadczam, że jakkolwiek z wielu stron zachęcano mnie do kandydowania — to jednak nie kandydowałem, nie kandyduję, tem mniej skrycie — i stanowczo o mandat z IV. kurji ubiegać się nie będę.

Maryan Błazowski, prezes rady pow. Buczacz.

Książę Ludwik bawarski przyjął protektorat nad piątym kongresem niemiecko-austriackiego związku dla żegluga rzecznej. Kongres odbędzie się we Wrocławiu.

Dzienniki berlińskie donoszą jako fakt, że namiestnik Alzacji i Lotaryngii, Herman książę Hohenlohe-Lehenburg podał się do dymisji. Jako główny powód podają okoliczność, że nominacja pana Köllera na sekretarza stanu obu prowincyj nastąpiła wbrew woli księcia.

Wydział prowincjonalny Prus zachodnich wniósł do cesarza Wilhelma prośbę, aby w obec ciężkiej klęski nieurodzaju, jaka dotknęła tę prowincję, nie odbywały się tutaj zapowiedziane na czas najbliższy wielkie manewry.

Z Petersburga donoszą, że sfery rządowe opracowują szereg środków przeciw sztucznemu podwyższaniu cen zbożowych w miejscowościach dotkniętych nieurodzajem. Postanowiono zastosować najenergiczniejsze środki przeciw spekulantom, którzy usiłowaliby wyzyskiwać krytyczny stan ekonomiczny ludności.

Wybory do sejmiku serbskiej w zupełności już ukończone. Ogółem wybrano 110 kandydatów rządowych, 14 radykałów niezawisłych i 6 liberalnych. Wśród zwolenników rządowych znajduje się 84 radykałów.

Jak już wiadomo z telegraficznego doniesienia, wczoraj rozpoczął się w Sofii przedtawny proces byłego prezesa centralnego komitetu macedońskiego Sarafowa i towarzyszy. Do rozprawy zawezwano 26 świadków. Oskarżonych broni 17 najdzielniejszych adwokatów. Przy wylosowywaniu przysięgłych zaprotestował prokurator przeciwko dopuszczeniu do ławy przysięgłych byłego ministra skarbu Oroszakowa, który na meetyngu macedońskim przemawiał na korzyść oskarżonych. Oskarżeni, a zwłaszcza Sarafow, okazują wielką pewność siebie. Ulice przed sądem obsadzone są wojskiem.

Z okazji zamknięcia sesji sejmiku kretańskiego odbyła się wielka manifestacja na rzecz połączenia Krety z Grecją. Prezydent Izby w swej mowie pożegnalnej wyraził życzenie, aby deputowani kretajscy mogli zebrać się na najbliższą sesję w murach greckiego parlamentu. Słowa te przyjęto hucznymi oklaskami i grzmiącymi okrzykami na pomysłność rychłego połączenia i na cześć greckiej rodziny królewskiej.

Wedle depeszy prywatnej z Filipopolu, aresztowano w Konstantynopolu wielu Armeńczyków, u których znaleziono broszury rewolucyjne. Aresztowania dokonywane są w związku z środkami zapewnienia porządku w czasie obchodu rocznicy wstąpienia sultana na tron.

O ostatnich chwilach Crispiego ogłaszają dzienniki neapolitańskie najrozmaitsze wiadomości, które widocznie są wysnute z fantazji. W rzeczywistości był on na 36 godzin przed śmiercią nieprzytomnym. Sakramentów św. nie przyjął. W ostatniej chwili przyłożyła mu córka krzyż do ust. Dzienniki chwala jego wielkie zasługi dla ojczyzny i podnoszą, że później, gdy nienawiść i namiętności się ulozą, będzie mu wymierzona sprawiedliwość.

Z Paryża donoszą, że obok ogłoszonych razem z ustawą o kongregacjach przepisów wykonawczych, ukaże się dekret francuskiej Rady stanu, który będzie zawierał zasady zastosowania ustawy o stowarzyszeniach do członków kongregacji. Zapewniają, że ten dekret będzie się ściśle trzymał ustawy i nie będzie jej ani zastrzał, ani łagodził. Będzie zawierał jedynie absolutne podporządkowanie duchownych stowarzyszeń pod władzę biskupią, tak, że żadna kongregacja nie będzie mogła otrzymać od państwa autoryzacji, jeżeli się nie podda biskupiej jurysdykcji.

W ten sposób ulegnie duchowieństwo klasztorne sekularyzacji. W ostatnich czasach wniosło sześć żeńskich kongregacji podanie o autoryzację państwową.

Memoriał diplomatique donosi, że O. Martin, generał zakonu Jezuitów, udał się do Berlina, aby starać się u rządu niemieckiego o pozwolenie dla Jezuitów na powrót do Niemiec.

Z Londynu nadchodzi znowu pogłoski, że Salisbury ze względu na zdrowie wkrótce zupełnie się usunie od życia politycznego.

Na jednym z ostatnich posiedzeń Izby gmin Irlandczycy wnieśli interpelację z powodu t. zw. „skarbu Krügera“ i rzekomego usiłowania rządu angielskiego celem zawładnięcia nim. Wedle pogłoski, skarb ten znajdował się ukryty na pewnym okręcie w zatoce Delagoa. O ukryciu tego skarbu dowiedział się pewien kapitan okrętu angielskiego i dał znać konsulowi angielskiemu Cromowi, który najął pewnego człowieka do wykradzenia skarbu. Wykradzenie jednak nie udało się, gdyż dowiedział się o tych zamiarach konsul amerykański w zatoce Delagoa i kazał skarb przenieść na okręt amerykański. Owóż odpowiadając na interpelację, sekretarz ministerstwa spraw zagranicznych Cronburne oświadczył, że rząd angielski o tem nie wie i że cała wiadomość jest fałszywa.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Kraków, 13 sierpnia. (Tel. prywatne). Wczoraj rano i po południu odbywało się posiedzenie komitetu wykonawczego centralnego komitetu wyborczego przy udziale członków tego komitetu z zachodniej części kraju i mężów zaufania. W obradach pod przewodnictwem księcia Lubomirskiego wzięli udział pp. dr. Włodzimierz Kozłowski, Stanisław Jędrzejowicz, Leo, Sękowski, Wodziecki, Chyliński Michał, dr. Vogel, Wisniewski, Merunowicz, Kramarczyk, Jabłoński, Jaworski, Męciński, Konopka i Dyrka. Przed południem odbierano relacje od mężów zaufania i omawiano akcję wyborczą w poszczególnych okręgach. Po południu powzięto niektóre uchwały, mające być przedłożone do zatwierdzenia pełnemu komitetowi centralnemu w dniu 21 b. m. we Lwowie.

Kraków, 13 sierpnia. (Tel. prywatne). Wczoraj odbyło się zgromadzenie przedwyborcze, zwołane dla postawienia kandydatury p. Józefa Bromowicza i wygłoszenia przezeń jego credo. Przewodnictwo i funkcje sekretarza objął p. Mikołajski i wezwał kandydata do zabrania głosu. P. Bromowicz oświadczył, że kandyduje do Sejmu, że ma zamiar utworzenia nowego stronnictwa realistów polskich, mówił o programie pojedynczym i t. d. Podczas tego powstał tumult, który zdermił mowę tak, iż odstąpił od przemówienia i na razie cofnął swą kandydaturę oświadczając, że w najbliższych dniach zwoła osobne zgromadzenie.

Obecny p. Rotter wezwany do przemówienia, aby zdał sprawę z działalności swej w Sejmie, oświadczył, że na tem zgromadzeniu przemawiać nie będzie, lecz koło 20 b. m. zwoła osobne zgromadzenie.

Wiedeń, 13 sierpnia. Wiener Zeitung publikuje rozporządzenie Ministerstwa skarbu, na mocy którego zostanie zakończona spłata długu państwowego w banknotach po 5 i 50 zł., które rozpoczęto ustawą z 9 lipca 1894. Bank austro-węgierski ma spłacić będące jeszcze w obiegu 160,000,000 koron w wymienionych banknotach do 31 sierpnia 1907, w obrocie zaś prywatnym należy przyjmować te pieniądze do 28 lutego 1903, a kasy państwowe będą je przyjmowały do 31 sierpnia 1903. W miejsce tych 160 milionów koron w banknotach 5 i 50 zł. będą od dnia 2 września 1901 puszczane w obieg banknoty po 10 koron, o których emisji wyszła równocześnie ogłoszenie Banku, zawierające zarazem ich opis. Dalsze ogłoszenie zawarte w „Dzienniku urzędowym“ odnosi się do przekazania Bankowi austro-węgierskiemu dokonywanej dotychczas przez kasy państwowe kontrolne i przez kasy państwowe w głównych miastach krajów koronnych kontroli co do wymiany pieniędzy.

Wiedeń, 13 sierpnia. Po księciu Henryku Orleańskim z Najwyższego zarządzenia będzie noszona czterodniowa żałoba dworska.

Tryest, 13 sierpnia. Rozszerzyła się tu pogłoska, że na przybyłym w Konstantynopolu okręcie „Poseidon“ wydarzył się wypadek dżumy. Istotnie jeden marynarz z załogi tego okrętu, nazwiskiem Canarotino, zapadł na chorobę zakaźną — uważają jednak za rzecz wykluczoną, aby to miała być dżuma.

Preszburg, 13 sierpnia. Nauczyciel tu-tejszej wyższej szkoły realnej Karol Odoerfer spadł podczas wycieczki w góry w zdrojowisku Veldes w Krainie i zginął na miejscu.

Debreczyn, 13 sierpnia. Wszyscy tu-tejsi murarze zaprzestali wczoraj roboty.

Częstochowa, 13 sierpnia. (Tel. prywatne). Działo o 7 rano po uroczystym nabożeństwie, odprawionem przez przeora OO. Paulinów ks. Reymana odbyło się poświęcenie podwalin rusztowania dla robot około odbudowania wieży Jasnogórskiej. Obecni byli członkowie komitetu budowy i wielu pobożnych.

Berlin, 13 sierpnia. (Tel. prywatne). Tutejszy były prokurator wyższego sądu kraj. Lazer, a od kilku lat dyrektor fabryki motorów rolniczych uciekł za granicę, zostawiając 250,000 marek długów.

Petersburg, 13 sierpnia. W gubernii niżinowogrodzkiej srożyły się w trzech powiatach wielkie pożary lasów. Spaliło się do szczytu także kilka wsi. Dym pożarowy do tego stopnia okrył Wołgę, że musiano przerywać żeglugę po tej rzece.

Rzym, 13 sierpnia. Pogrzeb Crispiego odbędzie się 15 b. m. Trumnę odwiezie krążownik „Valese“ do Palermo.

Neapol, 13 sierpnia. Zwłoki Crispiego przeniesiono wieczorem do salonu willi przemienionej w kaplicę żałobną. Zwłoki przybrano w czarne suknie. Starzy Garybaldecyzy pełnią straż honorową przy katafalku.

Testament Crispiego zarządził, że senator Damiani i dwaj inni przyjaciele Crispiego mają uporządkować pozostałe po nim papiery i dopilnować wydania pamiętników jego.

Palermo, 13 sierpnia. Rada prowincjonalna na wczorajszym posiedzeniu wyraziła hołd pamięci Crispiego i uchwaliła wziąć udział w pogrzebie w Neapolu i w Palermo. Rada przychyliła się do żądania reprezentacji gminnej, ażeby zwłoki pochowano w Panteonie. Podobne uchwały powzięła reprezentacja gminna oraz postanowiła przyczynić się do kosztów pomnika Crispiego.

Sofia, 13 sierpnia. Rozprawę w rozpoczętym przedwczoraj procesie przeciw spiskowcom macedońskim uznano za tajną.

Sofia, 13 sierpnia. W procesie Sarafowa rozpoczęto dziś przesłuchiwanie świadków. Świadek pani Dinitrow, zeznaje, że wdowa po zamordowanym Fitowskim zwierzyła się jej, iż niejaki Iconomo, już po zbrodni, żądał od niej (wdowy po Fitowskim) wydania piśmennego poświadczenia, że Fitowski był tureckim szpiegiem. Dalej zeznawali rodzice Fitowskiego, bardzo niekorzystnie dla Popowa.

Paryż, 13 sierpnia. Prezes komitetu przyjaźni Boerów, senator Pauliat, oświadczył zastępcy dziennika *Leclair*, że w listopadzie albo w grudniu wybuchnie ogólne powstanie w koloniach Przylądka.

Paryż, 13 sierpnia. *Matin* ogłasza informacje otrzymane od kompetentnej w danej sprawie osobistości, że wartość podmorskich torpedowców obecnie jest już zupełnie wypróbowana. Ostatnie próby wykazały, że Francyci w tym kierunku żadne państwo absolutnie przewyższyć nie może. Za 18 miesięcy Francya będzie w stanie wystąpić w razie wojny ze skutkiem przeciw wszystkim eskadrom.

Paryż, 13 sierpnia. *Petit Journal* donosi z Nancy, że aresztowano tam pewnego człowieka, podającego się za Anglika, a w rzeczywistości szpiega niemieckiego. Aresztowanie nastąpiło w chwili, gdy przypatrywał się z uporczywą ciekawością robotom strategicznym w pobliżu fortu.

Paryż, 13 sierpnia. Według dziennika *Temps* zapewnił sultan ambasadora francuskiego Constansa, że w sprawie pretensji towarzystwa dokowego, rząd francuski otrzyma zupełne zadośćuczynienie; co się tyczy zaś wykupna koncesji i pretensji pewnego bankiera francuskiego, sultan otrzymuje swoją pierwotną decyzję.

Troyes (we Francji), 13 sierpnia. Jako sprawcę zamachu, spełnionego przez podrzucenie bomby, która eksplodowała w kościele St. Mizier, uwięziono niejakiego Franqueta, pochodzącego z Barcelony, u którego przy rewizji dokładnej znaleziono pewną ilość materjałów wybuchowych i numer dziennika *Liberté*. Po południu skonfrontowano Franqueta ze służbą kościelną i dziećmi, które rzekomo miały w nim poznać człowieka, który podczas eksplozji był w kościele.

Gijon (w Hiszpanii), 13 sierpnia. Dwa tysiące robotników rozmaitej kategorii rozpoczęło strejk.

Bilbao (w Hiszpanii), 13 sierpnia. Z powodu narzucania na szyny kamieni wykołcił się pociąg, przyczem 11 wagonów zostało zdruzgotanych; palacz jest ciężko ranny. Zdaje się, że był to ukartowany zamach.

Konstantynopol, 13 sierpnia. Porta wysłała rozkaz do walego w Scutari, w sprawie zarządzenia energicznych środków przeciw napadom Albańczyków na Mokre, na granicy turecko-czarnogórskiej.

Konstantynopol, 13 sierpnia. Turecko-rumuński traktat handlowy na przeciąg lat 5 podpisali minister Tewfik basza i poseł rumuński Ghika.

Baku, 13 sierpnia. W niedzielę wybuchł na terenie Towarzystwa naftowego pożar, który zniszczył 52 wież wiertniczych i kilka domów mieszkalnych. Dotąd nie wiadomo, czy kto z ludzi nie stracił życia.

Nowy Jork, 13 sierpnia. Pomimo wezwania prezydenta syndykatu robotników stalowych Schöffera, robotnicy niektórych fabryk oświadczyli, że pracować nie będą.

Zgon cesarzowej Fryderykowej.

Cronberg, 13 sierpnia. Wczoraj przewieziono zwłoki cesarzowej-wdowy Fryderykowej na dworzec z zachowaniem tego samego ceremoniału jak przy przewiezieniu ich do zboru.

Berlin, 13 sierpnia. Giełda z powodu pogrzebu cesarzowej Fryderykowej dziś przez cały dzień zamknięta.

Wypadki w Chinach.

Pekin, 13 sierpnia. Regularne wojsko chińskie oswoiło misję belgijską w zachodniej Mongolii.

Podbój Transvaalu.

Londyn, 13 sierpnia. Komisya dla sprawy wynagrodzenia strat i szkód w południowej Afryce postanowiła nie przyjmować po dniu 15 września b. r. zgłoszeń z pretensją do odszkodowania.

Londyn, 13 sierpnia. Lord Kitchener telegrafuje z Pretoryi pod datą wczorajszą: W pobliżu Naboomspruit spowodowali Boerowie dnia 10 b. m. wykolejenie się pociągu Anglików, przyczem dwóch Anglików otrzymało lekkie rany, pewien jeniec boerski poległ, a dwóch zbiegów angielskich oddosło skaleczenia. Po przybyciu pociągu pancernego Anglicy zaatakowali nieprzyjaciół, którzy stracili 8 zabitych i 2 rannych.

Middelburg, 13 sierpnia. *Bureau Reuters* donosi: Kruinkerer został odparty i cofnął się w kierunku północno-zachodnim zostawiając 100 koni. Pułkownik Crabbe walczył z nim przez 2 godziny, a następnie ostro go ścigał.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 13 sierpnia 1901. — Giełda południowa (*Mittagsbörse*). Godz. 12 min. 30. Marki 117.23, Renta majowa 99.05, Węgierska renta koronowa 93.25, Akcje austr. Zakładu kredytowego 639.50, Akcje węg. Zakładu kredytowego 648.—, Akcje Anglobanku 269.—, Akcje Unionbanku 531.—, Akcje Bankvereinu 444.—, Akcje Länderbanku 403.—, Akcje Kolei państw. 638.—, Lombardy 91.—, Akcje Kolei Elbethal 482.—, Akcje Fabryki broni —.—, Akcje tytoniowe —.—, Akcje Alpy 423.—, Akcje Rima Muranyi 452.—, Akcje Praskiego Towarzystwa żel. —, Losy tureckie 98.50.

Wiedeń, 13 sierpnia 1901. — Zamknięcie giełdy (*Schlusscourse*). Godz. 2 min. 30. Akcje austriackiego Zakładu kredyt. 640.—, Akcje węgierskiego Zakładu kredyt. 646.—, Akcje Anglobanku 269.—, Akcje Unionbanku 530.—, Akcje Länderbanku 402.25, Akcje Bankvereinu 444.25, Akcje Bodencredit 858.—, Akcje galicyjsk. Banku hipotecznego 529.—, Akcje Kolei państwowych 637.—, Akcje Kolei Południowej 91.—, Akcje Tramway A) 236.—, Akcje Tramway B) 229.—, Akcje Kolei Elbethal 481.—, Akcje Kolei Północnej —.—, Akcje Kolei Czerniowieckiej —.—, Akcje Alpy 422.50, Akcje Rima Muranyi 445.—, Akcje Praskiego Towarzystwa żel. 1610.—, Akcje Fabryki broni —.—, Akcje Tureckie tytoniowe 285.50, Obligacje węgierskiej indemnizacji 92.60, Renta majowa 98.95, Austriacka Renta koronowa 95.75, Węgierska Renta koron. 93.25, 56 l. Listy Tow. kredytowego ziem. 91.30, 4 prc. Listy Banku krajowego 92.—, 4 i pół prc. Listy Banku krajowego 99.50, 4 prc. Listy Banku hipotecznego 89.50, 4 i pół prc. Listy Banku hipotecznego 97.25, 5 prc. Listy Banku hipotecznego 109.—, 4-prc. Galic. Obligacje propinacyjne 96.35. — 4-prc. Gal. pożyczka kraj. z r. 1893 92.25. Gal. pożyczka miasta Lwowa 87.50, Losy tureckie 99.—, Marki 117.20, Ruble 253.25.

Odpowiedzialny redaktor Adam Krocowski.

Odnaczona w r. 1894 najwyższą honorową nagrodą c. k. Ministerstwa handlu

Fabryka Szeligi Łyszkiewicz, inżyniera we Lwowie, ul. św. Marcina 29, poleca

Asfalt w gorącym stanie do izolacji fundamentów, oraz do osuszenia zawilgoconych ścian w pomieszkaniach. Niszcząco bezwzględnie gorącym asfaltem grzyby drzewny. Elastyczne płyty izolacyjne.

Tekturę asfaltową ogniotrwałą do krycia dachów od 20 ct. za metr kwadr. Lak asfaltowy i smołę dystylowaną bezwodną do konserwacji dachów i drzewa. Fabryka wykonywa pokrycia dachów i naprawy w całym kraju swoimi robotnikami.

Fabryka Szeligi Łyszkiewicz, inżyniera we Lwowie, Telefon nr. 250, poleca Dachy holcimentowe niewymagające wiązań dachowych, bez konserwacji i naprawy wiecznej trwałości.

Nadesłane.

Colosseum i ogród Colosseum

najpiękniejsze miejsce rozrywki we Lwowie. Nowe dekoracje pędzla p. Z. Balka. Od 16. lipca nowy wspaniały program. Margherita & G. di Gianotto, prześliczne obrazy z żywych osób. Trupa Grunotto, (7 pań) jedyna damska trupa akrobacyjna. Pertina, tancerka akrobacyjna. Tacianna, fenomen. Cetynie, trupa czarnogórska. Artur de Lipiński, ekwilibrysta na wieży Eiffel. Amerykański Bioscop, żywe fotografie: Przyjazd i przyjęcie J. C. M. Cesarza Franciszka Józefa I. w Pradze. The 5 Reyvals, elektryczne śpiewaczki. Trupa Marzahn, pantomina i figle muzykantów. Codziennie o godz. 8 wieczór wielkie przedstawienie. — W niedzielę i święta dwa przedstawienia. — Co piątku Hig-Life. — Bilety są wcześniej do nabycia w biurze dzienników Płohna.

Wszelkie kupony i wylosowane papiery wartościowe

wypłaca bez potrącenia prowizji lub kosztów Kantor wymiany c. k. uprz. galic. akc. Banku hipotecznego.

Przyjechali do Lwowa dnia 13 sierpnia 1901.

HOTEL GEORGE.

PP. E. Micewski z Tuczemp, L. Horodyski z Probuszy, S. Jakubiński z Żerawca, O. Klominek z Trzeńnicy, M. Dattnor z Krakowa, L. Morawetz z

Wiednia, J. Żubkowski z Porzecza, L. Horodyski z Kołędzian.

Wystawy i Muzea.

Nieustająca wystawa zjednoczonego Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie, przy placu św. Ducha 1. 10, pierwsze piętro, jest otwarta codziennie od godziny 10 przed południem do godziny 5 po południu. Wstęp od osoby kosztuje w niedzielę 30 hal. w dni powszednie 60 hal. — Dla członków wstęp wolny.

Muzeum przemysłowe miejskie otwarte codziennie (z wyjątkiem poniedziałków) od godziny 9 rano do godziny 3 po południu, w niedzielę i święta od godziny 10 rano do

godziny 1 z południa. — Biblioteka muzealna otwarta codziennie od godziny 11 przed południem do godziny 3 po południu w niedzielę i święta od godziny 10 do godziny 1. — Wstęp w dni powszednie 40 hal., w niedzielę wolny.

Muzeum imienia Lubomirskich. W dni powszednie otwarte od godziny 9 do 1 z południa, we wtorek i piątek od godziny 3 do 5, a w niedzielę przed południem od godziny 11 do 1.

Nieustająca wystawa wyrobów przemysłu krajowego otwarta codziennie w domu niegdyś Biesiadeckich (przy placu Halickim). Wstęp wolny w poniedziałek, czwartek i piątek, w inne dni 20 hal. — Wszystkie przedmioty na sprzedaż.

CENNIK

lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej

Lwów, dnia 13 sierpnia 1901.

I. Akoye za sztukę.

Table with 2 columns: Banku hip. gal. po 200 zł. (400 k.), Banku gal. dla handlu i przem. po zł. 200 (400 k.), Kol. g. Kar. Lud. po 200 zł. mk. (400 koron), Kol. Lwów-Czern.-Jassy po 200 zł. w. a. w srebrze (400 k.), Głarb. w Rzeszowie po 200 zł. (400 k.), Fabryki wagonów w Sanoku przedtem Lipińskiego po 500 kor., Tow. dla gal. przedsieb. elektrycznych wod. po 200 zł. (400 k.)

II. Listy zastawne za 100 K.

Table with 2 columns: Banku h. g. 5% wa. wyl. z 10%, 4 1/2% los. w 50 l., 4% los. w 60 l., 4% kraj. 4 1/2% w. a. los w 51 l., 4% w. a. los w 57 l., Tow. kred. gal. ziem. 4% (pierwsza emisja), Tow. kredyt. galic. ziemsk. 4% los w 4 1/2 lat, 4% los. w 56 lat

III. Oblig. za 100 K.

Table with 2 columns: Gal. funduszu propinae. 4% w. a., Bukow. funduszu propin. 5% w. a., Komunalne Banku kr. 5% (2em.), Komunalne banku kr. 4 1/2% (3em.), Kolej. lokalne dtto 4% po 200 k., Pożyczki kraj. 6% wa. z r. 1873 z roku 1893 po 200 keron, Pożyczka m. Lwowa 4% po 200 k., 4 1/2% po 200 k.

IV. Losy.

Table with 2 columns: Miasta Krakowa po zł. 20 (40 k.), M. Stanisławowa po zł. 20 (40 k.)

V. Monety.

Table with 2 columns: Dukat cesarski, 20 frankówka, 100 rubli rosyjskich srebrnych, 100 rubli rosyjskich papierowych, 100 marek niemieckich

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 11. sierpnia 1901.

A. Ogólny dług państwa.

Table with 2 columns: Jednolity dług państwa w banknot. maj-listopad, luty-sierpień, Jednolity dług państwa w srebrze styczeń-lipiec, kwiecień-październik

Table with 2 columns: Losy z roku 1854 po 250 zł. mk. 4 pr., 1860 po 500 zł. wa. 5 pr., 1860 po 100 zł. 5 pr., 1864 po 100 zł., 1864 po 50 zł., Liasty zast. domen. państ. 120 zł. 5 pr.

B. Dług państwa (wszystkich w Radnie państwa reprezentowanych krajów koronnych).

Table with 2 columns: Austr. renta złota wolna od podatku za 100 zł. 4 pr., Austr. renta w wal. kor. wolna od podatku za 200 kor. 4 pr.

C. Obligacje kolejowe.

Table with 2 columns: Kol. Areyks. Albrechta za 100 zł. 4 pr., Kol. Cesarz. Elżbiety w złocie wolne od podatku za 100 zł. 4 pr., Kol. za 200 zł. mk. 5 1/4 pr. (ostemp. akcyje), Kol. Cesarza Franciszka Józefa za 100 zł. 5 1/4 pr., Kol. Areyks. Rudolfa w wal. koron. wolne od podatku za 200 kor. 4 pr., Kol. Karola Ludwika po 200 zł. mk. (ostemp. akcyje) 5 pr.

Obligacje pierwszeństwa (kolejowe).

Table with 2 columns: Kol. Are. Albrechta za 300 zł. 5 pr. w złocie za 200 zł. 5 pr., Kol. Czeskiej zach. za 200, 1000 i 5000 zł. 4 pr., Kol. Czeskiej emis. z r. 1895 za 400 kor. 4 pr., Kol. bukowińskiej lokain. za 400 kor. 4 pr., Kol. galic. Karola Ludwika za 200, 100 zł. 4 pr., Kol. lwowsko-czern.-jasskiej z r. 1894 za 200 kor. 4 pr., Kol. Areyks. Rudolfa (Salzkammergut) za 400 marek 4 pr.

D. Dług państwa (krajów korony węgierskiej).

Table with 2 columns: Węg. złota renta za 100 zł. 4 pr., kor. 4 pr., Węg. oblig. prop. za 100 zł. 4 1/2 pr., Węg. oblig. regul. Cisy za 100 zł. 4%, Węg. peż. prem. za 100 zł. (200 kor.), Węg. " " za 50 zł. (100 kor.)

E. Obligacje indemnizacyjne.

Table with 2 columns: Kroacyi i Sławonii za 100 zł. 4 pr., Węgier za 100 zł. 4 pr.

F. Inne publiczne pożyczki.

Table with 2 columns: Losy regul. Dunaju z r. 1880 za 100 zł. 5 pr., Pożycz. reg. Dunaju z r. 1878 los 5 pr., Poż. kraj. Bukowiny z r. 1893 los za 200 kor. 4 pr., Bukowiński obl. propinacyjne los za 100 zł. 5 pr.

Table with 2 columns: Gal. pożycz. kraj. z r. 1873 za 100 zł. 6 pr., " " " 1893 za 200 k. 4 pr., " " obl. prop. 1889 za 100 zł. 4 pr., Pożyczka miasta lwowa z r. 1896 za 100 zł. 4 pr., Renta włoska za 100 lirów (96 kor.) 4 pr., Pożycz. sorb. prem. za 100 frank. 2 pr., Tureckie obl. prem. kol. za 400 frank.

G. Listy zastawne. Oblig. hipot. i listy dłużne (za 100 zł. Nom.).

Table with 2 columns: Anglo Austr. banku los w 30 l. 4 1/2 pr., Austr. zakł. kr. ziem. los w 50 l. 4 pr., " " obl. prem. z r. 1880 3 pr., " " " 1889 3 pr., Bukowiński zakł. kred. ziem. los 5 pr., " " " los 4 pr., Gal. akc. ban. hip. 10 pr. prem. los 5 pr., " " " los. 50 lat 4 1/2 pr., " " " " 60 lat za 200 kor. 4 pr., Gal. Tow. kred. ziem. 4 pr. los. 56 lat, " " " " 4 pr. los. 41 lat, " " " " 4 pr. stare, " " " " 4 pr. za 200 kor., Banku krajowego dla Galicji Lodom. 4 1/2 pr. 51 1/2 lat zwrotne, Banku krajowego oblig. komun. 2 Emisya 5 pr., Banku krajowego oblig. komun. 3 Emisya 42 lat za 200 kor. 4 1/2 pr., Banku kraj. losy 5 1/2 l. za 200 k. 4 pr., Austro-węg. banku 40 1/2 lat los. 4 pr., " " " 50 lat los 4 pr.

H. Obligacje z prawem pierwszeństwa za 100 zł. nom.

Table with 2 columns: Czeskiej kolei póln. za 300 zł. 5 pr., Tow. żegl. par. po Dunaju za 100 i 200 zł. 6 pr., Tow. żegl. par. po Dun. Em. r. 1886 4 pr., Kol. póln. ces. Ferd. em. z r. 1886 4 pr., " " " " 1887 4 pr., " " " " 1888 4 pr., " " " " 1891 4 pr., Lolej Lwów-Czern.-Jassy z r. 1884 za 300 zł. 5 pr., Kolej. Lwów-Czern. z r. 1884 za 300 zł. 4 pr., Gal. Kol. lok. wschodn. za 100 zł. 4 pr., Węg. gal. kolei em. 1870 za 200 zł. 5 pr., " " " 1878 za 200 zł. 5 pr., " " " 1887 za 200 zł. 4 pr.

J. Losy (za sztukę).

Table with 2 columns: Budapeszteńskie (Basilea) 5 zł., Zakład kred. dla hand. i przem. 100 zł., Clary 40 zł. mk., Pożyczka miasta Insbruku 20 zł., Losy miasta Krakowa 20 zł., Pożyczka miasta Lublany 20 zł., Palffy 40 zł. mk., Czerw. krzyża austr. tow. 10 zł.

Table with 2 columns: Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł., Losy fund. arcyks. Rudolfa 10 zł., Salna 40 zł. mk., Pożyczka miasta Salzburga 20 zł., St. Genois 40 zł. mk., Pożyczka m. Stanisławowa 20 zł., " " Tryestu 100 zł. mk. 4 1/2 pr., Pożyczka miasta Tryestu 50 zł. 4 pr.

K. Akoye banków (za sztukę).

Table with 2 columns: Banku Anglo-austr. 240 kor., Peszt. banku handl. 500 zł., Zakład kred. dla handlu i przem., Węg. banku kredyt. 200 zł., Dolno austr. tow. esk. 500 zł., Galic. banku hipotecz. 200 zł., " " dla handlu i przem. 200 zł., Banku dla krajów koronnych 200 zł., " Austro-węg. 1400 k., " Związkow. (Unionbank) 200 zł., Czesk. banku związk. 100 zł., Zivnostenska banka 100 zł.

L. Akoye Przesiębiorstw transportow.

Table with 2 columns: Buk. kol. lok. ako. pierw. 200 zł., " " akoye zakład 200 zł., Kolei póln. ces. Ferdyn. 1000 zł. mk., Kolonij. kol. lok. (akc. pierw.) 200 zł., Kol. Lwów-Belzec (akc. pierw.) 200 zł., " Lwów-Czern.-Jassy 200 zł., " wschodn.-galic.-lokaln. 200 zł., " państwowych 200 zł., " południowej 200 zł., " węg. galic. I. 200 zł., Austr. Tow. żegl. na Dunaju 500 zł. mk.

M. Akoye Przesiębiorstw przemysłowych.

Table with 2 columns: Tow. kopalni węgla w Briix 100 zł., Galic. karpackie naft. tow. 500 kor., Austr. tow. górnicze Alpine 100 zł., Praskiego tow. żelazn. przem. 200 zł., Schodnicy 500 kor., Turek. zarz. tytoniow. 500 franków, Trifall. tow. kop. węgla 70 zł.

N. WEKSLE.

Table with 2 columns: Berlin za 100 marek 5 pr., Londyn za 10 funt. szt. 4 pr., Paryż za 100 franków, Petersburg za 100 rubli 5 1/2 pr., Niemieckie banki, Włoskie banki, Francuskie banki, Szwajcarskie banki

O. WALUTY.

Table with 2 columns: Dukat cesarski, Austr. węg. 8 guld. złota moneta, 20-frankówka, 20-markówka, Rosyjski półimperiał, Niemieckie banknoty za 100 marek, Włoskie banknoty za 100 lir., Ruble

Jako pewną i korzystną lokację kapitałów polecamy 4 1/2% oblig. pożyczki m. Lwowa, 4% oblig. pożyczki m. Lwowa

Sokal i Lilien Dom bankowy i kantor wymiany Zlecenia z prowincyi załatwiamy odwrotna pocztą bez dołożenia prowizji.

DZIENNIK URZĘDOWY.

Rozmaite obwieszczenia.

L. cz. A. 1/1 (3) [6204 3-3] C. k. Sąd powiatowy w Haliczu podaje do wiadomości, że 13. września 1875 zmarła w Haliczu w wieku lat 7 Anna Kozłowska, zaś dnia 13. stycznia 1878 zmarł w Haliczu i ab intestato Aleksander Kozłowski. Do spadku wyz. nazwanych zmarłych konkuruje z mocy ustawy między innymi także ich brat Jan Kozłowski. Gdy miejsce pobytu Jana Kozłowskiego nie jest znanem, wzywa się go, aby w przeciągu roku, licząc od daty tego edyktu, zgłosił się w sądzie i wniósł oświadczenie do spadku, gdyż w przeciwnym razie zostanie przewod. spadkowy przeprowadzony ze zgłaszającymi się spadkobiercami i z ustanowionym dlań kuratorem Teodorem Kozłowskim w Haliczu. C. k. Sąd powiatowy, Oddział II. Halicz, dnia 25. czerwca 1901. L. cz. A. VI. 44/1 (4) [6263 3-3] C. k. Sąd powiatowy S. I. we Lwowie podaje do wiadomości, że dnia 23. stycznia 1901 zmarła ab intestato Marya Kulczycka, krawczyni we Lwowie. Ponieważ niewiadomo, czy i które osoby

mają prawo do spadku, przeto wzywa się wszystkich, którzyby z jakiegobądź tytułu prawnego rościli sobie prawo do tego spadku, aby w przeciągu roku, od dnia ostatniego ogłoszenia edyktu licząc, zgłosili się do tego sądu i wykazując swe prawa dziedziczenia do spadku się oświadczyli, w przeciwnym bowiem razie spadek, dla którego adwokat dr. Leon Ludwik Gruder we Lwowie ustanowiony został kuratorem, przeprowadzony byłby z tymi i tym przyznany, którzy oświadczą się doń i tytuł swego prawa dziedziczenia wykażą, zaś część spadku nieprzyjęta, lub jeżeliby nikt do spadku się nie oświadczył, cały spadek zostałby jako bezdziedziczny skarbowi Państwa wydany. Lwów, dnia 19. marca 1901. L. cz. E. 696/1 (3) [6390 3-3] W sprawie egz. Michała Oreczyk w Rusowie przeciw Adamowi Łabowicz i tow. o wpis prawa własności do realności whl. 142 gm. Rusów ma być doręczoną uchwała z dnia 30. marca 1901 l. cz. E. 696/1, którą dozwolono na wpis prawa własności powyższej realności. Ponieważ niewiadomo gdzie Marya z Łazareńków Górska obecnie przebywa, ustanawia się w celu strzeżenia jej praw, kurato-

ra w osobie p. dr. S. H. Marunsohna adw. w Sniatynie. Tenże kurator zastępywać będzie Maryę z Łazareńków Górską w rzeczonyj sprawie na jej koszt i niebezpieczeństwo, dopóki ona w sądzie się nie zgłosi lub pełnomocnika nie zamianuje. C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV. Sniatyn, dnia 11. lipca 1901. L. cz. dz. hip. 679,01 [6324 2-3] Niewiadomym z miejsca pobytu Tauby Reizli Halpern i Wolfowi Herschowi Limmerrowi, ma być doręczoną uchwała tabularna z dnia 28. lutego 1901 l. dz. hip. 679/1 dotycząca wpis gotowy z sumy 820 zł. na karcie C. realności objętej whl. 27 ks. gr. gm. Drohobycz Zawierna. Ustanowiony dla strzeżenia praw Tauby Reizli Halpern i Wolfa Herscha Limmerra kuratorem adw. dr. Zeiler w Drohobyczu będzie ich zastępywać dopokąd się w sądzie nie zgłosa lub pełnomocnika nie ustanowią. C. k. Sąd powiatowy, Oddział X. Drohobycz, 9. lipca 1901. L. cz. A. 142/1 (2) [6298 2-3] C. k. Sąd powiatowy w Brzeżanach za-

wiadamia, że dnia 10. października 1879 zmarła w Byszkach Warwara Fedoran zam. Huńka nie pozostawiwszy rozporządzenia ostatniej woli, i że do spadku po niej powołaną jest między innymi także Rozalia Huńka. Gdy miejsce pobytu nie jest wiadomem, wzywa się ją, ażeby w przeciągu roku, licząc od daty tego edyktu zgłosiła się w sądzie i wniósł oświadczenie do spadku, gdyż w przeciwnym razie zostanie przewod. spadkowy przeprowadzony ze zgłaszającymi się spadkobiercami i z ustanowionym dla niej kuratorem Andruchem Huńką z Byszek. C. k. Sąd powiatowy, Oddział III. Brzeżany, dnia 9. kwietnia 1901. L. prez. 1699 18/1 [6705] Na trzecią zwyczajną dnia 2 września 1901 rozpocząć się mającą kadencję sądu przysięgłych w Nowym Sączu zamianowani zostali prezydent Kostka przewodniczącym, radcy sądu krajowego: Dobiesław Szameit, Teofil dr. Matusiński, Franciszek Piszek i dr. Jan Cieszyński, jego zastępcami. C. k. Prezydium sądu obwodowego w Nowym Sączu. Nowy Sącz, dnia 5 sierpnia 1901.

Licytacje.

40.893. [6693 2-3] OBWIESZCZENIE.

W celu oddania w przedsiębiorstwo do szutru na gościnie państwowe w Kolo-

W kosztach fiskalne szutru w roku 1902 do-

Warunki przedsiębiorstwa przejrzane

Oferty wnoszone być mają na każdy

Oferty niesporządzone na blankietach

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 1. sierpnia 1901.

2311. [6697 2-3] Obwieszczenie licytacji.

Dnia 2. września 1901 o godzinie 11

Blizsze warunki licytacyjne przejrzeć

C. k. Zarząd salinarny.

Wieliczka, dnia 8. sierpnia 1901.

L. cz. E. 238/1 (6) [6734]

Na żądanie Abrahama Fibera z Koso-

Realności te będą razem sprzedane,

Najniższa cena wynosi 190 kor., poniżej

Warunki licytacyjne i odnoszące się do

Takie prawa, w obec których niniejsza

Te osoby, dla których jakie prawa lub

C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.

Kosów, dnia 10. czerwca 1901.

L. cz. E. 399/1 (3) [6743]

Na żądanie współwłaściciela realności

Wynagrodzenie na służącego dla My-

Podania należy wnieść najpóźniej do 20.

Z c. k. Dyrekcji poczt i telegrafów dla

Lwów, dnia 6. sierpnia 1901.

L. cz. E. 333/1 (7) [6691]

Na żądanie Bernarda Vogla, zastąpio-

Nieruchomość, wystawiona na licytację,

Najniższa cena wynosi 9274 kor., poniżej

Warunki licytacyjne i odnoszące się do

Te osoby, dla których jakie prawa lub

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.

jest oceniona na 13.911 kor.

Warunki licytacyjne i odnoszące się do

Te osoby, dla których jakie prawa lub

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.

Wojniów, dnia 20. lipca 1901.

L. cz. E. 356/1 (3) [6735]

Dnia 23. sierpnia 1901 o godz. 9 przed

Nieruchomość ta jest oceniona na 1600

Najniższa cena, niżej której sprzedaż

Warunki licytacyjne i inne odnośne do-

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.

Kopyczyńce, dnia 1. lipca 1901.

L. cz. E. 117/1 (10) [6729]

Na żądanie Jakóba Izraela 2 im. Mei-

Nieruchomość, wystawiona na licytację,

Najniższa cena wynosi 246 kor. 67 hal.,

Warunki licytacyjne i odnoszące się do

Takie prawa, w obec których niniejsza

Te osoby, dla których jakie prawa lub

C. k. Sąd powiatowy, Oddział III.

Tarnopol, dnia 26. czerwca 1901.

L. cz. E. 1796,00 (5) [6731 1-3]

Dnia 30. sierpnia 1901 o godz. 9 przed

Nieruchomość ta jest oceniona na 975

Najniższa cena, niżej której sprzedaż

Warunki licytacyjne i inne odnośne do-

Takie prawa, w obec których niniejsza

Te osoby, dla których jakie prawa lub

C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.

Dobromil, dnia 29. lipca 1901.

L. cz. E. 333/1 (7) [6691]

Na żądanie Bernarda Vogla, zastąpio-

Nieruchomość, wystawiona na licytację,

Najniższa cena wynosi 9274 kor., poniżej

Warunki licytacyjne i odnoszące się do

Te osoby, dla których jakie prawa lub

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.

dnia 30. sierpnia 1901 o godz. 10 przed

Nieruchomości powyższe, wystawione na

Warunki licytacyjne i odnoszące się do

Takie prawa, w obec których niniejsza

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.

Zator, dnia 15. czerwca 1901.

L. cz. E. 394/00 (4) [6684]

Na żądanie Dawida Weinerja z Szypotu,

Nieruchomość, wystawiona na licytację,

Najniższa cena wynosi 800 kor., poniżej

Warunki licytacyjne i odnoszące się do

Takie prawa, w obec których niniejsza

Te osoby, dla których jakie prawa lub

C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.

Kosów, dnia 25. lutego 1901.

Konkursa.

L. 9229 pr. [6668 3-3]

Konkurs.

Celem obsadzenia w Departamencie

Kandydaci ubiegający się o te posady,

Wynagrodzenie na służącego dla My-

Podania należy wnieść najpóźniej do 20.

Z c. k. Dyrekcji poczt i telegrafów dla

L. 80123/II b. [6664 3-3]

Konkurs.

Na posady ekspedjentów przy c. k.

Podania należy wnieść najpóźniej do 20.

Z c. k. Dyrekcji poczt i telegrafów dla

Lwów, dnia 6. sierpnia 1901.

L. 78.015 [6694 2-3]

Ogłoszenie konkursu.

W celu rozdania zapomóg z jubileuszow-

Do korzystania z tej fundacji uprawnione

Podania zaopatrzone w świadectwo ubó-

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 5. sierpnia 1901.

L. 78.016 [6666 3-3]

Ogłoszenie konkursu.

W celu rozdania zapomóg z jubileuszow-

Do korzystania z tej fundacji uprawnione

Podania zaopatrzone w świadectwo ubó-

Z c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie, dnia 5. sierpnia 1901.

L. Praes. 330/1 [6740 1-3]

Sąd w Tarnobrzegu przyjmie od 16.

Placa 50 koron miesięcznie.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.

Tarnobrzeg, dnia 10. sierpnia 1901.

L. 2982 [6748 1-3]

Wydział Rady powiatowej w Kołomyi

rozpisuje ponowny konkurs na po-

Okręg sanitarny w Gwoźdzu obej-

Zamierzający uzyskać ową posadę

winien oprócz dostatecznej zdatości

Podania należy wnieść do Wy-

Z Wydziału Rady powiatowej.

Kołomyja, dnia 9 sierpnia 1901.

Rożmaite obwieszczenia.

L. 84861. Obwieszczenie.

Przeciętna cena targowa mięsa wieprzo-

Wymiaru odszkodowania ze Skarbu Państwa

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 9 sierpnia 1901.

L. cz. E. 700/1 (1) [6276]

Antoniemu Pakli w Konieczkowie spra-

W sprawie tej przed c. k. sądem powiato-

Poleca się handel win Ludwika Stadtmüllera we Lwowie

Po cenach redakcyjnych

ogłoszenia do wszystkich bez wyjątku dzienników lwowskich, krakowskich, warszawskich, wiedeńskich, czeskich, francuskich etc. czasopism fachowych, miejscowych, zamiejscowych i zagranicznych.

Zamówienia na klisze i rysunki do ogłoszeń, prenumeratę na wszelkie pisma przyjmuje

Ajencja dzienników i ogłoszeń Sokołowskiego
we Lwowie, pasaż Hausmana 9.
Koszty gratis.

Drobne ogłoszenia

Osoba z ukończoną szkołą handlową i świadectwem z odznaczeniem zdanego egzaminu z podwójnej rachunkowości, poszukuje odpowiedniej posady, jako korespondentka, lub do księzkowania. Listy adresować: M. M. Cieszyn, ul. Kolejowa 68.

Pani która skończyła siódmą klasę i kurs handlowy, a pragnie dalej kształcić się w zakresie buchalterii, zwraca się do litościwych serc P. T. Publiczności, aby choć w części małemi datkami przyczynili się do ukończenia tej nauki. Łaskawe datki proszę posyłać na ręce Administracji „Gazety Lwowskiej”.

Zarząd mleczarni w Tlustej poszukuje jednego odbiorcy na 10 kłgr. masła centryfugowego tygodniowo, kilogram 2 korony. — Posylki za zaliczką loco poczta Probużna.

Z powodu ogromnego zapasu!
40 bardzo pięknych kart z widokami tylko 75 ct. (także w markach) franco wszędzie. Dodatek gratisowy olbrzymi album. Cennik głównie dla odsprzedających. — **Albert Fleischmann, Wien I, Rudolfsplatz 7.**

Masło deserowe sprzedaje po 2 kor. 40 h. Parowa mleczarnia w Boł-

Zyblikiewicza 37

zaraz do wynajęcia

eleganckie mieszkanie 5 pokoi, kuchnia, przedpokój, wodociąg, pralnia, stajnia na konie, na I piętrze — i 3 pokoje z kuchnią i przedpokojem w part-rze.

Jako moja specjalność od lat 38 polecam znakomite wyroby szewskie z fabryki angielskiej Geo. Hides z Son. Henckelsa w Solingen francuskie i styryjskie: Noże stołowe i deserowe. Kuchenne elastyczne do ciast i mięsów i zwykłe.

Sezoryki, Nożyczki, Brzytwy angielskie od zł. 2 do 3, Henckelsa i Arbenza. Maszynki do strzyżenia włosów, Narzędzia ogrodnicze, po cenach możliwie niskich.

Antoni Halski

handel żelazny
Lwów, plac Maryacki 1. 9.
Cenniki na życzenie.

Ważny od 1 lipca

Kuryer kolejowy

zawiera najdokładniejszy rozkład jazdy pociągów osobowych i pospiesznych dla Galicyi i Bukowiny. — Ceny biletów do wszystkich stacyj. — Odległość kilom.

Geograficzny rozkład stacyj

z mapą sytuacyjną kolei żelaznych Galicyi i Bukowiny
Najlepsze połączenie z zagranicą i do miejsc kąpielowych.

König & Lengsfeld

Köln, Lindenthal

Nakład biura dzienników Sokołowskiego
Lwów, pasaż Hausmana 9.

W 8-klasowej wyższej niemieckiej szkole żeńskiej

panny v. Dittner we Lwowie.

rozpoczyna się przyszły rok szkolny dnia 5 września b. r.

Pensyonarki i uczennice przyjmuje pod nader korzystnymi warunkami. Z pensjonatem połączony jest dwuletni kurs uzupełniający, oraz prywatny kurs dla przygotowania do matury, ten ostatni z polskim i niemieckim językiem wykładowym. Wszelkie zgłoszenia do 25 sierpnia należy nadsyłać pod adresem: Panna v. Dittner, główna poczta Lwów, a po 25 sierpnia b. r. ustne porozumienie się w lokalu pensjonatu.

C. k. austriackie koleje państw.

L. 26.852/VI.

OGŁOSZENIE.

Rozszerzenie zakresu działania miejskiego biura sprzedaży biletów kolejowych w lokalu ajencji dzienników St. J. Sokołowskiego we Lwowie, pasaż Hausmana Hezba 9.

Z dniem 15. maja b. r. rozszerzono zakres działania miejskiego biura sprzedaży biletów kolejowych (Ajencja dzienników St. J. Sokołowskiego we Lwowie, pasaż Hausmana 1. 9.) tak, że odtąd oprócz biletów do stacji, położonych w Galicyi i na Bukowinie, sprzedawać będzie to biuro także bilety do stacyj austriackich, węgierskich i zagranicznych kolei o ile takie bezpośrednie bilety i przy kasach kolejowych us głównym dworze wydawane bywają.

Ze względu na przeniesienie całej ekspedycji osobowej do prowizorycznego dworca, uprasza się P. T. Publiczność, aby dla własnej wygody zechciała zaopatrywać się w bilety jazdy w wyż wspomnianej ajencji dzienników Sokołowskiego, Pasaż Hausmana 9, lub też w biurze informacyjnym c. k. kolei państwowych.

Lwów, w maju 1901.

C. k. Dyrekcja kolei państwowych.

K. k. österr. Staatsbahnen.

Zl. 26.852/VI.

KUNDMACHUNG.

Erweiterung des Wirkungskreises der städtischen Fahrkartenausgabestelle in der Zeitungsagentie des St. J. Sokołowski in Lemberg, Passage Hausmann Nr. 9.

Mit Gültigkeit vom 15. Mai l. J. wird der Wirkungskreis der städtischen Fahrkartenausgabestelle (Zeitungsagentie des St. J. Sokołowski Lemberg, Passage Hausmann Nr. 9.) dahin erweitert, das dieses Bureau nunmehr ausser den Fahrkarten nach denjenigen Stationen der österreichischen, ungarischen und ausländischen Bahnen ausgegeben wird, nach welchen directe Fahrkarten an den Cassen am Centralbahnhof erhältlich sind.

Mit Rücksicht auf die erfolgte Übertragung des gesammten Personenexpedites in den Provisorischen Bahnhof, wird das P. T. Publicum eingeladen, zur eigenen Bequemlichkeit die Fahrkarten in dieser Verkaufsstelle, Passage Hausmann Nr. 9 oder im Auskunftsbureau der k. k. Staatsbahnen zu lösen.

Lemberg, im Mai 1901.

K. k. Staatsbahn-Direction.

Ц. к. австрийскі залізниці державні.

Ч. 26.852/VI.

ОПОВІЩЕНЕ.

Розширене круга ділання мійского бюро продажи білетів залізничних в локалі агенції часописей Ст. І. Соколовского у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9.

З днем 15. мая с. р. розширає ся круг ділання мійского бюро продажи білетів залізничних (Агенція часописей Ст. І. Соколовского у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9) в той спосіб, що крім білетів до стаций в Галичині і на Буковині, буде се бюро продавати також білети до стаций залізниць австрійських, угорських і заграничних о скілько такі безпосередні білети продає ся в касах на головнім двірці.

З огляду на перенесеня цілої експедиції особової до провизоричного двірця, упрасхає ся П. Т. Публику, щоби зволила для власної вигоди, купувати білети їзди у више згаданой агенції, або в бюрі інформаційнім ц. к. залізниць державних ул. Краєвських ч. 5.

Львів, в маю 1901.

Ц. к. Дирекція залізниць державних.

Handel kawy i herbaty chińsko-rossyjskiej

EDMUNDA RIEDLA
we Lwowie, plac Maryacki 10

Herbatę

zbiornu majowego

1/2 kilo Congo	zł. 1.60
" Dorchong czarna	" 2.00
" zbiór majowy	" 3.00
" Kaysow czarna	" 4.00
" Melange de Lond	" 4.00
" Wysiewki herbaciane	" 1.30
" Ispisz	" 1.60

polaca najlepsze gatunki
KAWY
o smaku czystym i aromatycznym, kto rozsyła franko opłacone do każdej stacyi pocztowej, 4 1/2 kilogram. w woreczku:

Portorico	zł. 9.00
Cuba gruba ziarnista	" 9.50
Gaylon zielona	" 10.00
" przednia	" 10.40
" gruboziarnista	" 10.75
" perłowa	" 10.75
Mocca arabska arona	" 10.75
Jawa złota	" 10.75

Opakowania nie liczy się. Zamówienia z prowincji wysyła się odwrotną pocztą.

Już wyszedł ostatni zeszyt dzieła
prof. Michała Lityńskiego

Wiek XIX. w obrazach historycznych

Cena zeszytu 25 ct.

Całe dzieło zawiera popularną historię XIX wieku bogato ilustrowaną i obejmuje 10 zeszytów dwuarkuszowych. Można nabywać zeszytami po 25 ct., lub od razu całe dzieło po cenie 2 zł.

Ekspedycya w biurze dzienników
St. Sokołowskiego, pasaż Hausmana 1. 9.

„NEKTAR“

Skład w Wiedniu, VI., Webgasse 26.

Towarzystwo dla handlu i składów herbaty Braci K. i C. Popow w Moskwie.

C. i k. nadworną dostawcy Austro-Węgier. Dostawcy dworu cesarsko-rosyjskiego. Nadwornych dostawców Ich królewskich Mości, króla: Grecyi, Szwecyi i Norwegii, Belgii i Rumunii.

Grand Prix
najwyższe odznaczenie na
wystawie w Antwerpii 1894 r.

Złoty medal
najwyższe odznaczenie na
wystawie w Sztokholmie
1897 r.

„ZENNIK“

Ceny w koronach za jedną paczkę rosyjsk. wagi (1 funt ros. = 410 gram.)

Waga paczki w funt. ros.	Nr 0	1	2	3	3/4	4	5	6	7	8	herbata z Ceylonu
1/4	15.20	11.00	10.00	9.00	8.20	7.60	6.70	5.80	5.20	4.30	6.70
1/2	7.60	5.50	5.00	4.50	4.10	3.80	3.35	2.90	2.60	2.15	3.35
3/4	3.80	2.75	2.55	2.25	2.05	1.90	1.70	1.45	1.30	1.10	1.70
1	—	—	—	—	1.05	0.95	0.85	0.75	0.65	0.55	0.85

Przy odbiorze za 20 koron, transport i opakowanie bezpłatnie.